

A mai szám ára 50 korona.

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Debreczen, XXI. évi. 98. szám.

ÁRA 30 KORONA

1923. április 29. Vasárnap.

Minden poklokön keresztül

Följegyeztetett egy középkori magyar peregrinusról, bizonyos nevezetű Tar Lőrincről, hogy vándorútjában a világ szélén tundra is eljutott, megjárta a poklot is és színről-színre látta, hogy Zsigmond császárt milyen cudarul sütögetik az ördögök. Tar Lőrinc pokoljárásának emlékében is halványodó legendája két életre most, amikor két magyar peregrinus utra-indul, hogy megjárja az ántánt poklának minden stációját és eljusson a poklok tüzes kemencéjéhez, ahol a jóvátétel láváját forralják, amelyben a két peregrinus boldogtalan országát elevenen készülnek megsütni.

Erdély nagyfejedelmének késői ivadéka, kemény öklü, kemény akaratú, praktikákban járatos, dacosan konzervatív és dacosan magyar Bethlen István gróf az egyik peregrinus. A másik Zabolics vezér ivadéka, magyar zsenik családjának zseniális tagja, a nyírségi realitások reális képviselője, modern ember és modern magyar: Kállay Tibor a neve, keserves sorsa pedig az, hogy a minstelének nemzetének legyen a kincstárosa.

Két magyar peregrinus elindul e héten Tar Lőrinc útjára. Az egyiknek a magyar mult a vándorbotja, a másiké a magyar jelen. A magyar jövő nem utasítást, a magyar jövő az uticéljuk. A mult és a jelen két peregrinusa azért indul utnak, hogy minden poklokön keresztül is elérjék, megtalálják és meghozzák a magyar jövőt. Két magyar peregrinus. Tar Lőrinc utóda nem legendás alakok, nem déli-báhor kergető fantaszták és most mégis a szívárvány hidját tűzték ki uticélul és meg nem állanak, amíg a jövő szívárványos hidjának korlátjaiba nem kapaszkodhatnak.

Pedig az utjuk minden bizonytalansággal minden poklokön keresztül vezet. Páris pokla, London pokla, Róma pokla várakozik rájuk és talán még Prága és Bukarest poklainak minden künzenvedését is ki kell majd állniok. De a két magyar peregrinus megy minden poklokön keresztül, mert a láthatáron hétszínben ragyog feléjük a jövő szívárványhidja. A mult hite és a jelen józansága minden poklokön is keresztül tör, mert a jövő reményét kell elérnie.

Két modern Tar Lőrinc pokoljárását milyen jó lenne, milyen szép lenne így elképzelni, így látni, így hinni és így bizni benne! De, sajna, a legendák kora lejárt. A poklok meg vannak, talán még szaporodtak is a századok folyamán és a kénköves-láng elhalványul a modern pokoltechnika fantasztikus vívmányai előtt. A szívárványhid is meg van és nemcsak a két peregrinus látja, hanem látjuk mindannyian, akik e szomorú földön élünk, vergődünk, szenvedünk, a porba hajtjuk fejünket és fel sem emelnénk soha, ha nem tudnánk, hogy föltekinve a jövő szívárványhidja ragyog felénk a messzi láthatáron. És

megvannak a peregrinuszaink is, két magyar Tar Lőrinc most indul pokoljáró útjára. De van még valami, ami lerontja a legendát, őli a hitet, fojtogatja a reményt és guzsbakotit az akaratot. Van még egy pokol, amely felé nem is kell vándorolni, van még egy pokol, amely itt terül el a csonka háttárokon belül s amelynek tüzeben égünk immár esztendők hosszú sora óta.

A gyűlölet pokla, amelynek lángjai nem pótolható értékeket pusztítanak, az önzés pokla, amelynek mélységes fenekét csak az érdekek sugara világítja, a visszavonás pokla, amely lángokból emel áthatolhatatlan falat testvér és testvér közé, a rövidlátás pokla, amely szunyognak nézi az elefántot! Pokol, amelynek kapuián tüzeben izzik a rettenetes felírás: Politika!

Ebből a pokolból indul el pokoljáró útjára a két modern Tar Lőrinc és hármily veszedelmek várakoznak is rájuk, bármily tisztá fényvel sugárzik is feléjük minden poklokön keresztül a szívárványos hid, a két peregrinus mégis folyton-folyvást visszafelé

lesz kénytelen tekintetű, a magyar politika poklának lángjait lesz kénytelen figyelni, hogy amig odalárnak, fel ne csapjanak ennek a hazai pokolnak a lángjai az égig és meg ne emésszenek mindent, aminek a megmentéséért, megtartásáért a két peregrinus vándorutra indult.

Lehet-e még hinni, lehet-e még várni, hogy a magyar politika poklából tüze leohad, megenyhül kenyeret sütő barátságos parázsra legalább arra az időre, amíg a két magyar peregrinus végrehajtja a legendás vállalkozást? Jaj lenne mindannyiunknak, ha nem lehetne! Mert minden poklok tüze is kioltatható két magyar Tar Lőrinc hite, tudása, akaratja, a szívárványok hidját is elérhetik a legendás vándorok, ha utjuk közben nem kell hátrahézködniök. De ha a fegnap tüzes méhükbe visszahúzódott lángok csak egyszer is fellobbannak, amíg Tar Lőrinc pokoljárása tart, ha utána lobognak a vándoroknak és kényszerítik őket, hogy megálljanak és visszanezzenek, akkor megtörik a varázs, akkor fellobbanak az összes poklok minden lángjai és örökre bevágják az utját a magyar vándoroknak a jövő szívárványhidja felé!

Megszűnt a cseh határzár A miniszterelnök holnap indul Párisba

Budapest, április 29. A cseh határzár amely a miniszterelnök és a pénzügyminiszter utazásán kívül az utóbbi napokban leginkább foglalkoztatta a politikai világot, ma megszűnt. Pozsonynál és Komáromnál és Sátoraljaújlyen már átengedik a magyar utasokat. A kiutasítások azonban még mindig folynak. Remény van azonban arra, hogy a cseh kormány takarodót az ebben a kérdésben s még a határincidensek megvizsgálására kiküldött bizottság döntése előtt. Ma már kétségtelennek látszik, hogy az affér csak előkészítése volt Bethlen és Kállay külföldi utjának. A cseh kormány

lehetőleg szívesen látná, ha Bethlent nem fogadná melegen Páris, London és a külföldi közvélemény. A magyar politikuskok viszont nagy reményekkel tekintenek a miniszterelnök külföldi utazásának sikerejé. Különösen nagy reménységet kelt a politikuskok körében az a körülmény, hogy a külföldi sajtó a legnagyobb szimpátiával van a magyar miniszterek párisi utazása iránt és Bethlen István gróf személyéről megkülönböztetett módon emlékeznek meg. A Párisba utazó miniszterek holnap délután 3 órakor indulnak külföldi útjukra.

Kiss Menyhért vádat emelt a Házban debreczeni tiszték ellen

Miniszteri nyilatkozat a tisztikar hazafiságáról —
Segítenek a rendőrökön

Budapest, április 29. A nemzetgyűlés mai ülésén Scitovszky Béla elnök napirendi indítványt tett, hogy a Ház legközelebbi ülését május 23-án tartsa. Az indítványhoz első felszólaló gróf Bethlen István miniszterelnök: A magam részéről szintén kérem a tisztelt Házat, hogy fogadja el az elnök napirendi indítványát, mely szerint a Ház ülései három héttig szünetelnek és csak pünkösd utáni szerdán ül ismét össze a Ház.

Legyen szabad röviden megindokolnom ezt a napirendi indítványt. A kormány az ország pénzügyi és közgazdasági helyzetét igen komolyan itéli. Lépést tett tehát a Párisban székelő jóvátételi bizottságnál, hogy felelősségét előtte ismertethesse, az orvoslás módját együttesen megbeszélhesse. A párisi jóvátételi bizottság eleget tett ennek a kérésnek. A kormányelnököt és a pénzügyminisztert meghívta és a meghallgatás napitól május 4-ét tűzte ki. Ennek a meghívásnak eleget kívá-

nnak tenni. Abból a célból is, hogy az ország állapotát a nagyhatalmak kormányai előtt ismertessük és orvoslást keressünk.

Londonba és Rómába is elszándékozunk menni. (Helyeslés a kormány-párton.) Ezért hosszabb időre van szükség. Körülbelül két-három héttig fog az út eltartani. Ezért merült fel az eszme, hogy ez idő alatt a nemzetgyűlés ne tartson ülést. Alkotmányjogi szempontból is aggályos volna, hogy a kormányelnök távollétében, aki a kormányintézkedésekért elsősorban felelős, a nemzetgyűlés folytatója témesskózárait. (Helyeslés.)

A nemzetgyűlés az elnök napirendi indítványát elfogadta.

Következnek az interpellációk.

A rendőrök helyzete
Szilágyi Lajos a rendőrök helyzetéről interpellál.

A rendőrség újabb átszervezése én olyan aktuális és sürgős, mint az anyagi helyzetén való segítés. A mai

időben az államrendőrség fontossága vetekedik bármelyik szükséglet fontosságával. A forradalom ellen nem reakcióval kell védekezni, hanem megfelelő preventív intézkedésekkel. (Helyeslés a bal- és szélsőbaloldalon.) — Most azonban mégis nyomorban élnek azok, akik a belső rend biztosításának kötelességét teljesítik amikor a rendbontás nem is a baloldaltól jön, hanem jobboldaltól kap biztatást. Az egész ország rokonszenvez és szeretete kísérette hónapokban a rendőrség munkáját. Kivánságom, hogy a belügyminiszter ur agilisán és hálásan védje meg a rendőrség érdekeit és szívesen szembe a szigorú és kegyetlen pénzügyminiszteri veresével is. Ambiciójánál egyszer a belügyminiszter ur hogy pártkülönbség nélkül az egész ország rokonszenyét nyerte meg.

Felolvassa ezután interpellációját: Van-e tudomása a belügyminiszternek arról, hogy az államrendőrség szemlézetének helyzete immár tarthatatlanná vált. Hallandó-e e terület sérelmeit sürgősen orvosolni és különösen kieszközölni azt, hogy az államrendőrség anyagi tekintetben ugyanabban az elbánásban részesüljön, mint a vámőrség, folyamőrség és eszterőrség.

Rakovszky Iván belügyminiszter elismeri, hogy a mintaszerű rendőrségünk nincs rózsás helyzetben. Attól fél, hogy a katonai rangosztályba besorozás nem segít a helyzeten. E pillanatban folyamatban vannak intézkedések, melyek a rendőrség anyagi helyzetének enyhítését szolgálják. Biztosíthatom a képviselő urat és a rendőrséget, hogy minden eszközzel arra töreksem, hogy anyagi helyzetük javuljon. (Helyeslés a Ház minden oldalán.) Amennyire az ország gazdasági helyzete megengedi, általában az egész tisztviselői kart meg akarom szabadítani az egyre növekvő drágaság nyomorának hatása alól, hogy a mennyire csak lehet, gond nélkül élhessenek meg a mostani nehéz időkben.

A Ház a választ tudomásul vette.

A honvédelmi miniszter megvédi a tiszték hazafiságát

Kis Menyhért terjeszti be interpellációját a honvédelmi miniszterhez arról, Debreczenben állítólag október 6-án a honvédtisztek Kossuth-képet leakasztották a falról és a Gotterhalt-énekeltek. Felolvassa egy csomó tiszti nevét, akik állítólag németül beszéltek és kifelejtették, hogy a Himnusz előtt nem tisztelegnek. A névsor felolvasásakor Reisinger Ferenc közbeszólt: Mintha a Sörház-utcában volnánk, olyan fajvédő magyar nevek.

Friedrich István: Én nem tudom ezt elképzelni!

Kis Menyhért: Ugy látszik, be van oltva méreggel, bacillus az a nemzet.

Nagy Ernő: Az már igaz!

Friedrich István: Ha így van, akkor borzalmas.

Beltiska Sándor honvédelmi miniszter azonnal válaszol az interpellációnak: Mindenekelőtt ki akarom jelenteni, hogy a hadseregnek a napi politikába való bekerülését felelet aggályosnak tartom. Nem mulaszthatom el megígérve azt is, hogy a sajtó igen lojális viselkedést tanúsít katonai kérdésekben, meggyőződve arról, hogy a katonai kérdéseknek a napi politikába való bevonása aggályos.

Ráinprecht Antal: A miniszter urat mindenki szereti!

Nagy Ernő: Mindenki tiszteli és becsüli!

Beltiska Sándor: A leghatározottabban tiltakozom az ellen, hogy a honvédségben

Készül a vádindítvány a rendőr-gyilkosok ellen

egyetlenegy hazafiatlan érzésű tiszt is volna. Azért, mert valakinek a neve idegenhangzásu, nem szabad azt következtetni, hogy hazafiatlan. A felolvasott tisztok neve előttem ismeretes. Már bejelentettem egyszer a nemzetgyűlésen, hogy mi a legszigorubbán megvizsgáltunk minden tisztet, akit a honvédségben tartottunk.

Ami már most a konkrétumot illeti, ez olyan súlyos vád, hogy én a magam részéről nem kétkedéssel, de abszolút hiteltelenséggel fogadom. Kérem a képviselő urat, hogy konkrét adatokkal szolgáljon. A vizsgálatnál természetesen a legmesszebbmenően járunk el. Az az impresszióm, hogy nem is a honvédség ellen irányult ez az interpelláció, hanem egyenesen az én személyem ellen.

Zajos felkiáltások: Halljuk, halljuk! **Belitska Sándor:** Nem akarok részletesen most kitérni erre, azt hiszem, elég, ha ezt röviden és világosan konstátálom.

Peyer Károly: Ez az ébredő politika!

Belitska Sándor ezután még egyszer a leghatározottabban visszautasítja Kis Menyhértnek azt a vádait, hogy a honvédségben egyetlen hazafiatlan érzés, tiszt is lenne.

Felkiáltások minden oldalon: Éljen Belitska!

A nemzetgyűlés a honvédelmi miniszter válaszára tudomásul vette.

Propper Sándor a hadirokkantak, özvegyek és árvák illetményeinek ügyében intézkedik.

Vass József népielőtti miniszter kifejtette, hogy a háború szerencsétlenségének összeírása már folyik, segítséükről törvényjavaslat van készülőben.

Buday Dezső a csepeli szabadkikötő.

Farkas István a budapesti május elsei politikai gyűlések betiltása tárgyában interpellál.

Szilágyi Lajos a B. listás tisztviselők helyzetének rendezését kéri.

Bethlen miniszterelnök elismeri, hogy történt sok igazságtalan s igéri, hogy mi állások kreálásánál a méltányossági szempontokat figyelembe veszik.

Katonatiszti igazoltató Zita királyné miséjén

Pallavicini György örgróf: Szóváteszi, hogy Zita királyné nevenapja alkalmával a Ferencendiek templomában a tegnapi nap folyamán egy ezredes a katonatisztek közül egy huszárcapitányt igazoltatott. Jegyzőkönyvet vett fel és a templomból felülnő módon távozott. Kérdi a honvédelmi minisztert, milyen katonai parancsnokság adta ki azt a rendeletet, a katonatisztek igazoltatására. Halandó-e ezen kezeletű eljárás megtörténi?

Belitska honvédelmi miniszter azonnal válaszol. Kijelenti, hogy még nem tudta megállapítani teljes egészében a tényállást. A leghatározottabban elítéli ha akár uniformis, akár civilben katonai egyének profanizáló tevékenységét fejtenek ki, de ki kell jelentenie, hogy sem írásbeli, sem szóbeli rendelet útján nem adott ki intézkedést az igazoltatásra. Az ezredest magához hívatta, aki ezután kijelentette, hogy nem volt szándékában senkit sem igazoltatni, csupán azt kérdezte a mellette levő huszárcapitánytól, hogy melyik ezredben szolgál. Újból kijelenti, hogy sem rendeleti, sem pedig szóbeli intézkedés nem történt az igazoltatásra. A tényállás megállapítását továbbra is személyesen fogja keresztül vinni. Kéri válaszában tudomásulvételét.

Ülés vége háromnegyed 4 órakor.

Gazdálkodók ostornyelet, ostorszijat jót csak FRANKNÁL, Csapó-utca II. vásárolhatnak.

— ÜZLETI KÖNYVEK mindentéle nagyban és kivitelben kaphatók a HEGEDÜS ÉS SÁNDOR RT. könyvkereskedésében.

Mint a *Debreczeni Független Ujság* mai számában jelentettük a rendőrség tegnap befejezte a gyilkos banditák ügyében a kihallgatásokat. **Rácz Kálmán** és **Bagdi Gyula** a tegnap éjszakai még a rendőrségi fogdában töltötte. Ma délelőtt tolonckocsin a két gyilkos banditát átszállították a királyi ügyészség fogházába. Az ügyészségre való átszállítás nem ment minden emóció nélkül, a közönség hatalmas érdeklődése és lenyegető magatartása elővigyázatra intette a bűnügyi osztály főnökét.

Alig múlt el 10 óra, amikor már hatalmas közönség verődött össze a rendőri palota környékén, hogy a banditák elszállítását lássa, különösen képen azonban a gyilkosok arcára volt mindenki kíváncsi. Fél 11 órakor már több száz főnyi tömeg gyűlt egybe és egyes hangok hallatszóttak, hogy a banditákat meg fogják lincselni. A bűnügyi osztály főnöke szintén értesült a kívül várakozó tömeg magatartásáról és azonnal intézkedett, hogy **Rácz Kálmán**, **Bagdi Gyulát** és **Rácz Sándort** tolonckocsival szállítsák át az ügyészségre.

A zöldes-fekete tolonckocsi a rendőrségi épület udvarán már évek óta lincselésként hever, tolonckocok régen szállított, utóbbi időben baromfiak kedvenc ültető helye volt. Kihágási foglyokkal rövid idő alatt átpucolták, majd 11 órakor a banditákat felhozták a fogdából. A banditák megbilincselve beültek a tolonckocsiba, több rendőr melléjük ült és gyors vágatásban megindultak a Batthyányi-utca felé. Az utcán várakozó tömeg a zuhogó esőben is követte a banditákat vivő tolonckocsit, amely 11 óra után pár perccel ért a Varga-utczán át a törvényszéki épület Verhőczy-utcai bejáróához.

A törvényszék épületénél ugyanaz a kép, mint a rendőrségi palotánál. Százakra menő tömeg várta a banditák érkezését, azonban ezek is körüljártak, mert ép oly keveset láttak a banditák arcából, mint a Kossuth-utczán összeverődöttek. A tolonckocsi a fogház udvarán állt meg, ahol megfelelő számú szuronyos börtönőr várta a banditákat. Először a bűnfeleket tartalmazó börtöndöket emelték le a tolonckocsiról, majd leszálltak a fog-

Eltemették P. Tóth Jánost

Az a tulitított, izgalommal teljes dráma, amelynek Debreczen közönsége most néhány napig felzaklatott tanuja volt, első nyugvópontjához érkezett. Örök nyugalomra helyezték P. Tóth Jánost, a debreczeni államrendőrség polgári rendőrt, aki a fennálló rend szolgálatában odaszegte testét a banditák golyója elé és meghalt... Meghalt Tóth polgári rendőr, elfogták gyilkosait, akik bűnhődni fognak bünyükért. Tóth János sirjánál azonban meg kell állani egy pillanatra. Tóth János megnőtt az ő szomorú halálában, szimbolumává magasztosult a kötelességtudásnak, az önfeláldozásnak, a becsületnek. Ember volt a maga helyén, férfi, tetőtől-talpig, aki megtette, amit rábíztak s elesett a maga külön frontján. A gyilkosok vasraverre senyvednek, a polgárok ismét nyugodtan alhatják éjszakai álmukat s nyugodtan alhatik P. Tóth János is: akiknek védelmében elesett, szívükben őrzik emléket s magukhoz karolják itthagott szeretteit...

A szerencsétlen véget ért kiváló polgári rendőr temetéséről a következőkben számol be tudósítók:

A ravatal

Ma délután két óra előtt hosszú embersor kígyózott végig a Péterfia-utczán a belső klinikai telep Kórház-utczára nyíló halottas házához, ahol tegnap délután óta P. Tóth János kihült tetemét ravatalra tették. A kicsiny ravatalterem tele van asszonyisrással, árvák zokogásával, a nyitott koporsóra egy öreg asszony borul, úgy látszik, mintha oda lenne növe, zokogva bugja:

— Egyetlen fiam, drága Jánosom... és pergamenbőrös kezével fíának jég-hideg kezeit szorongatja. Hiába, azok

lyok, akiket azonnal bekisértek a leg-házba.

A vádindítvány

A királyi ügyészség, mint értesülünk, a banditák ügyét **Kádár István** királyi ügyésznek osztották ki, aki ma délután áttanulmányozta a rendőrségen készített jegyzőkönyveket és holnap délelőtt fogja vádindítványát megszoვეgezni.

A vádindítvány hétfőn délelőtt **Preinészberger** vizsgálóbíró elé kerül, aki ismét kihallgatja a rendőrgyilkosokat és további indítványt tesz — a vádatácsnak. Amennyiben a rendőrség és a vizsgálóbíró által eszközölt kihallgatások egyeznek, további vizsgálat az ügyben nem lesz és így **Rácz Kálmán** rövid pár hét után bírják elé kerülhetnek. Az ügy anyagát tekintve valószínű azonban, hogy elrendelik a perrendbírás előírta a vizsgálatot és így csak 1—2 hónap múlva kerül jótár gyalás elé a rendőrgyilkosság ügye.

A boncolás

Dr. Horváth Artur törvényszéki orvos tegnap délután boncolta fel P. Tóth Jánost holttettét **Preinészberger** vizsgálóbíró jelenlétében. A boncolás megállapította, hogy a golyó oldalról behatolva átúrta a beleket és így állandó belső vérzés következett be, amely azután a halált okozta. Megállapította még a boncolás azt is, hogy azonnali orvosi beavatkozás sem menthette volna meg az életnek P. Tóth Jánost. A haslövés feltétlenül halálos volt.

Földi jobban van

Ma hírek terjedtek el a városban arról, hogy **Földi Imre** detektívnek, az újföldi merényelt sebesült áldozatának állapota rosszabbodott, sőt némelyek halálhíret keltették. Érdeklődünk a sebészeti klinikán, ahol a sebesült detektívet ápolják és azt a megnyugtató választ kaptuk, hogy **Földi** állapotában ma lényegesen javulás állott be és közénete kitünő. Öszintén kívánjuk, hogy most is váljon be az a babona, amely szerint ha valakinek halálhíret keltik, sokáig él. Reméljük, hogy **Földi** állapotában beállott javulás tartós és gyors lesz és a kiváló detektív nemesokára ismét éber őre legyen a polgári rendnek, amelyért most oly sokat szenved.

többé már nem melegszenek fel... A koporsón szerény koszoru, zöld habérlevelei között két nefeleces pompázik. A feliratán ez áll:

Drága férjemnek és apukáknak

A gyászba öltözött özvegyet három kis árva veszi körül, az özvegy könnye színtelenül patakzik, az árvák közül a legkisebbeknek alig van fogalma arról, hogy apukája miért fekszik oly mozdulatlanul és oly halványan a magas ravatalon. A kis árva érdeklődéssel nézi apukáját, néha pillaneredve gagyogja:

— Aputám!...

Sir, mert a többiek is sirnak, de ártatlan kis lelke nem tudja, hogy mit jelent apukája viaszszárga, mozdulatlan arca. Most még nem tudja, de hamar megfogja tudni, hogy apukája elment, fel a mennyekbe, a habszárnyu angyalok közé...

Az ég is könyezik...

A szűk Kórház-utca minden zuga megtelt gyászoló közönséggel, a hatóságok kivétel nélkül képviseltették magukat P. Tóth János temetésén. Bajtársai, a rendőrtisztikar és a rendőrlégenység mély szomorúsággal állottak körül a koporsót. Legalább 10.000 főre tehető a gyászoló közönség, nagyrésze a kérges tenyerű munkásrétegből egyszerű kendős munkásszonyokból állott. A fehér, négylovas gyászocsin öt koszoru van, a debreczeni őrszemélyzet, a rendőrcapitányság tisztikara, a nyiregyházi és hajdunási kapitányság és **Steiner József** ékszerész koszoru. A felirások ezek voltak:

„Szeretett bajtársunknak, Debreczeni őrszemélyzet.”
„Hű szolgálat áldozatának, nyiregyházi kapitányság.”
„P. Tóth János bajtársunknak, debreczeni kapitányság.”
„Az elhunyt bajtársunk, nánási kapitányság.”

„Öszinte részvétellel, a Steiner-család.”

A gyászszertartás pontosan 2 órakor kezdődött. Amint felhangzik a végtisztességet celebráló görög katolikus esperes imája, az égen a viharok dzsiniei vastak, komor felhőktergetnek a gyászoló gyülekezet fölé és mikor P. Tóth János holttetemével a nehéz érekeporsó begördül a gyászocsiba, megnyílnak az ég színpíjei és zuhogó zápor ömlik a gyászoló gyülekezetre. Elindul a menet, mindenki ázik a hatalmas zivatarban, de senki sem tágit, mindenki nyugalommal kíséri hős P. Tóth Jánost utolsó útján. P. Tóth János elmulását még az ég is megkönyvezte...

A nyitott sírnál

Megy a gyászocsói utcákon, tereken át, mögötte, mellette, előtte a gyászolók ezrei haladnak. Megilletődött gyász honol mindenütt, impozánsabb temetés alig volt még. Amint a gyászmenet a Szent Anna-utcai katolikus temető felé közeledik, az ég kiderül és a nap éltető sugaraival bearanyozza a feledés kertjét. A nyitott sír sárga homokján pajzánul táncol a napsugár, a sír körül álló hatalmas tömeg szívében azonban fájdalom borong, mindenki könnyeit törli, szinte bántó a napsugár táncolása.

Kemény munkához szokott, kemény szavakkal parancsoló bajtársak lágy szavakkal simogatják meg a koporsót a nyitott sírnál, a rendőrieik meg hajolnak és forró könyvek hull a sárga göröngyre. A család javeszékével veszi körül P. Tóth János koporsóját, utóljára még csókokkal borítják a hideg érekeporsót, amely esendesen megadul lefelé... Szívig ható ajánlás, bajtársak fel-felcsúgoló zokogása közben hull a rög, dühörög a göröngy: P. Tóth János immár örökre távozott a földi lét csatateréről, amelyen kötelessége teljesítése közben hősi halált halt.

Adományok Tóth János árváinak

A társadalomnak egyre szélesebb rétegeiben nyilvánul meg az a törekvés, hogy a polgári rend védelmében életét feláldozó Tóth János polgári rendőr árván maradt családjával szemben a polgári társadalom lerója a maga kötelességét. Követlenül a rend őrségénél, az egyes helyi lapok útján, de közvetlen adakozás útján is egyre szaporodnak az adományok. Még mindig kevesen vannak azonban, akik tudatára ébredtek kötelességüknek, még mindig sokaknak kell külön megmagyarázni, hogy a hősi halált halt Tóth János esete azon ritka esetek közé tartozik manapság, amelyeknél a polgárság áldozatos haláljának példát mutató módon kell megnyilatkoznia. Ma temették a polgári rend hősi halottját, polgárok ezreinek sorfala között vitték el a koporsóját. Talán a temetés magyszerű mementója fogja kötelességük teljesítésére inteni a késedelmeskedőket.

A mai nap folyamán adakoztak a *Debreczeni Független Ujság* útján:

Weisz Ferenc	1000 K
Jakovovits Henrik	1000 K
Frank Imre	500 K
Jablonszky Józsefné	500 K
Gold Sándor	200 K
Haas Béla iparostanuló	100 K
Ma a következő adományok érkeztek a rendőrségre:	
Forgalmi bank	25.000 K
Létav Lajos bankig.	10.000 K
Kronovitz József asztaltárs.	10.000 K
Debreczeni árukereskedelmi és husipari rt.	5000 K
Sárga József	3000 K
Bodnár Géza	2000 K
Rácz Lajos mezőgazd. kam. ig.	2000 K
Bihari Kálmán	1000 K
Krausz Lajos vendéglős	1000 K
Koczogh János gyógyszerész	1000 K
Böde Gyula hentes	1000 K
Horváth Gábor ny. rendőr	500 K
Összesen	62.000 K
Tegnap gyűjtés	17.000 K
A két napi gyűjtés eredménye	79.500 K

Menyasszonyi ajándékot legolcsóbban vásárolhat a **Kristály üvegáruháza**ban. Talajdonos: **Laszk József**. **Szent Anna-u. 6.**

Értek a tarifareform

A békeszerződés szághatórok és az als következményeinek részének, értékes iranyagforrásainak, nagyobb fogyasztóiparúválevőleg annyifeladatási viszonyaink jogyasztás, valamint gálna és értékelés mélyreható eltolódás melyek természetszerűen áruházasabáinál, a állapításánál sem h kívül.

A Máv. igazgató kedelmi- és iparkarvezetőséget felszámolására és a díjazabás reformjának terjesztésére. A kamara e rendésben április 30-ig 7 órakor a kártekezetet tart, a díjokot tisztellett. A tervbe vett rezserves átdolgozása a mai díjazabások értékosztályozási eljási rendszert mőhajtja, sőt ezeken mértékben kívánja mellett különös súly a díjazabások egy-Árra természetesen tunk, hogy a ma nyok mellett végleges áruosztályozást állton változó és k alatt álló jelenlegiben csak átmeneti ről lehet szó, mely tolódasok, egyes vesztése, új ipari lési ágak meghonó be vételnek. E me szabási revíziót végrehajtani, hogy végleges új tarifareform legyen.

Közsz a választás

Értesitem a város központi választási képviselő választásait felülvizsgálta, nek nyomán a ideiglenes névjegyzékét a választójogi rendelkezéseket Debreczen sz. közalakított három választójogi rendezőkhöz közgyűlési május hó 16-tól reggel 8 óratól jére fogom kitemnévjegyzéket, tolyezték a polgári bizottja jelenléteben (napon is) reggel 8 mindenki megtekintésében a jelkőznapon délután hatja.

Az ideiglenes névjegyzékét illetőleg hat, Ezenkívül a névjegyzékben ban áll abban a melynek választój névjegyzékbe tört vagy kihagyás felszólalások íráslasztmányhoz má hó 30-ig bezáró gyűlési termében szóló köteles fe és mellékelni, illet az okirati llyeknek megszernek módjában zonyítókra ped szerzése az egyében, akként k utabbi, hogy azok nek vagy beszere

Értekezlet a tarifareform ügyében

A békeszerződés által kijelölt országhatárok és az új terület elhatárolás következményei, az ország nagy részének, értékes ipartelegeinek, nyersanyagforrásainak, sőt legjelentősebb győztesiparjainak elvesztése tudvalevőleg annyira felforgatta gazdasági viszonyainkat, a termelés és fogyasztás, valamint az árucikkek forgalma és értékelése tekintetében oly mélyreható eltolódásokat idézett elő, melyek természetszerűleg a vasutak árudíjszábszámainál, a szállítási díjak megállapításánál sem hagyhatók figyelmen kívül.

A Máv. igazgatósága úgy a kereskedelmi- és iparkamarát, mint az üzletvezetőséget felszólította arra, hogy a díjszábs reformjaira vonatkozó kívánásait terjessze elő.

A kamara e rendkívül fontos kérdésben április 30-án, hétfőn délután fél 7 órakor a kamara székházában értekezletet tart, melyre az érdeklődőket úszlettel meghívja.

A tervbe vett revízió a díjszábsok szerveződolgozatát célozza, azonban a mai díjszábsok főbb alapelveit, az értékesztályozási és kölcsön kihasználási rendszert megváltoztatni nem óhajtja, sőt ezeket még fokozottabb mértékben kívánja érvényesíteni. E mellett különös súlyt helyez arra, hogy a díjszábsok egyszerűsítsenek.

Arra természetesen nem számíthatunk, hogy a mai gazdasági viszonyok mellett végleges díjszábs és áruszályozást állítsunk fel. A folyton változó és különféle befolyások alatt álló jelenlegi gazdasági helyzetben csak átmeneti jellegű tarifareformról lehet szó, melynél a gazdasági eltolódások, egyes ipartelegek stb. elvesztése, új ipari üzemek és termelési ágak meghonosulása — figyelembe vétnék. E mellett azonban a díjszábsi revíziót oly módon kívánjuk végrehajtani, hogy az a jövőben a végleges új tarifarendszernek is alapja legyen.

Röszemlén a választási névjegyzék

Értesitem a város közönségét, hogy a központi választmány a nemzetgyűlési képviselő választói névjegyzékeket felülvizsgálta, kiigazította és ennek nyomán a választójoggal bírók ideiglenes névjegyzékét elkészítette. A választójogi rendelet 37. §-a folytán a Debreczen sz. kir. város területére alakított három választókerület választóinak ideiglenes névjegyzékét a kihagyottak jegyzékével együtt a városház közgyűlési termében a f. évi május hó 16-tól június 14-ig napoként reggel 8 órától déli 12 óráig közszemlélésre fogom kitenni. Ezen idő alatt a névjegyzéket, továbbá a kihagyottak jegyzékét a polgármesteri hivatal megbizottja jelenlétében napoként (nappal napon is) reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és a megbizott jelenlétében a jelzett határidőn belül, köznapon délután 2—6 óráig lemásolhatja.

Az ideiglenes névjegyzék ellen saját személyét illetőleg mindenki felszólalhat. Ezenkívül annak, aki az ideiglenes névjegyzékben fel van véve, jogában áll abban a választókerületben, amelynek választójaként felvételét, a névjegyzékbe történt bármely felvétel vagy kihagyás miatt felszólalni. A felszólalás irásban a központi választmányhoz május hó 16-tól június hó 30-ig bezárólag a Városház közgyűlési termében nyújthatók be. A felszólaló köteles felszólalását indokolni és mellékelni, illetőleg bemutatni azokat az okirati bizonyítékokat, amelyeknek megszerzése az egyes egyéneknek módjában állhat, azokra a bizonyítékokra pedig, amelyeknek megszerzése az egyeseknek nem áll módjában, akként köteles felszólalásában utalni, hogy azok feltalálhatók legyenek vagy beszerezhetők legyenek. An-

nak, aki fel akar szólalni, a választójogi rendelet 38. §-a értelmében minden hatóság, közhivatal, közhivatalnok, lelkész, nyilvános jellegű intézmény, egyesület, alapítvány és nyilvános haladéktalanul rendelkezésre bocsátani mindazokat az adatokat, amelyek a felszólalásban felhozott bizonyítványra szükségesek. A felszólalás olyan változásra is alapítható, amely az összeírás óta állott elő. A felszólalásban új bizonyítás is felhozható. A

felszólalónak, amennyiben kívánja, a felszólalás átvételéről elismervény adatik. A beérkező felszólalásokra mindazok, akiket a felszólalás joga megillet május 16-tól június hó 14-ig bezárólag irásban észrevételeket nyújthatnak be. Az észrevételeket is ugyanolyan módon kell megszerkeszteni és benyújtani, mint a felszólalásokat. Debreczen, 1923. április 28-án.

Csöke Sámuel sk. polgármester helyettes, központi választm. elnök.

Négy évig fog tartani Ausztria gyámsága

(A „Debreczeni Független Ujság” bécsi szerkesztőségétől.)

Bécs, (április.)

Parlamentari körökben az a hír terjedt el, hogy a Népszövetség a kölcsön megadásának fejében azt követezte Seydel kancellártól, hogy az osztrák kormány egyezzen bele az osztrák gyámság idejének felemelésébe. A Népszövetség Zimmermann diktátort két évi időtartamra küldötte Bécsbe és az osztrák nemzetgyűlés is csak két esztendőre fogadta el a Népszövetség gyámságát. Seydel kancellárnak genfi tárgyalásai alkalmával sikerült a Népszövetség irányadó tényezőit nézetük és követelésük megmáskítására bírni, azonban meg kellett ígérnie, hogy Ausztria — ha erre szükség mutatkozik — bele fog egyezni az ellenőrzés idejének négy esztendőre való felemelésébe. Ha két esztendő múltán Zimmermann rotterdami polgármester megbizása lejárt, egy a további két esztendő folyamára a Népszövetség pénzügyi bizottsága veszi át Ausztria ellenőrzését.

A múlt heti genfi tárgyalások befejezése után az egész európai sajtót bejárta az a hír, hogy a Népszövetség engedélyezte Ausztria 650 millió arany korona-kölcsönét. Az erről szóló jelentések tényleg megfelelnek a valószínűségnek, nem emlékeznek meg azonban arról, hogy Ausztria előlegként 1921. óta már felvett 353 millió aranykoronát az angol, francia, olasz és cseh-szlovák kormányoktól, valamint különböző bécsi bankoktól. Így tehát Ausztria a 650 millió aranykorona-kölcsönből tényleg csak 297 milliót fog kapni. Az osztrák bankok azonban lemondanak arról, hogy az általuk előlegként folyósított 30 millió aranykoronát már most levonják, így tehát az osztrák kölcsön 353 millió aranykoronára fog emelkedni. A dolog tehát úgy áll, hogy a Népszövetség 650 millió kölcsönéből 295 milliót az utolsó két évben már előlegként folyósították és ez az összeg mostan levonásra kerül.

Sz. P.

Házasságtörés — 24 színházban

(A „Debreczeni Független Ujság” párisi (a. i.) levelezőjétől.)

Páris, április hó.

Néhány hónap előtt nagy feltűnést keltett, hogy Victor Marguerit-et kizárták a francia becsületrend tagjainak sorából „La Garçone” című regénye miatt, amelyben az erkölcselenség eszméborzsolóját vélték felfedezni. Nem céltom ezt a regényt védelmezni, amely azóta már magyar nyelven is megjelent és így mindenki maga alkothat ítéletet felőle, azonban az bizonyos, hogy ma ennél jóval nagyobb erkölcselenségek kerülnek a nyomdaiesték alá és a párisi színházokra. Érthetetlen, hogy milyen ötlet-hiányban szenvednek a francia színházok! Párisnak 48 prózai színháza van. Ebből 24 színházban naponta olyan darabokat játszik, amelyeknek főtárgyuk a házasságtörés. E darabok tartalma sokszor elképesztően botrányos.

Miként számos kalandor-film rossz utra térített sok fiatalembert, úgy ezek az erkölcselenségek is megingatták sok feleség hitvesi hűségét. A multkor egy ilyen darab előadása után egy mellettem ülő fiatalasszony ezeket mondotta férjének: — Látnod csak én voltam olyan buta, hogy hű maradtam hozzád.

Nem egyszerű enyelgő kiszólás volt ez, az ilyen darabok rendkívül alkalmasak arra, hogy fiatal asszonyokat férjeiktől eltántorítsanak. Az egyik színházban például egy operettet játszanak. A második felvonásban egy festő felesége megcsalja urát és a hálszobából szeretőjével együtt egyenesen a színpadra perdül. A színpadon azután azt mondja ujdonsült kedvesének, hogy igen sajnálja, hogy férjét megcsalta. Az ujdonsült szerető erre

megvizasztalja és azt feleli „csak csunya nők maradnak hűek férjükhöz...” Azt hiszem nem kell kommentár az ilyen „népnevelő” bölcsességekhez.

Egy másik darabban két üzlettárs szerelmi dolgairól van szó. X, az egyik társ elcsábítja Y-nak, a másik társnak feleségét. Mikor Y ezt megtudja, szörnyű haragra lobbant. Elhatározza, hogy „revanszírozni” fogja magát. X feleségét azonban már öregnek és csunyaának találja, elcsábítja és kedvesévé teszi tehát annak — leányát.

Egy harmadik darabban egy szép fiatalasszony, aki „természetesen” szintén megcsalja az urát, fél, hogy férje ezt megtudja. Komornája azonban megnyugtatta, hogy akkor sem lehet semmi baj, mivel ő megmenti asszonyát. Oda fogja magát adni a felszarvazott férjnek, aki már régen szemet vetett rá és állandóan ajánlatokkal ostromolja őt és aki az ő kegyel ellenében szívesen tűrni fogja, hogy felesége őt továbbra is megcsalja. Lehetetlen részletezni ezeknek a daraboknak bányúságait. Vanak szerzők, akik azt hiszik, hogyha egy férj elcserepli kalapját, úgy felesége nem ismeri fel. Ilyen „pszichológiai momentumokra” vannak felépítve ezek a darabok. Természetesen mindnyájan óriási sikereket aratnak. Ezzel szemben komoly, tartalmas darabok megbuknak. A párisi Rothschild-család egyik tagja, aki nemcsak ismertnevű orvos, hanem nagy sikerekkel dicsekedhető drámaíró is, új darabot írt. Az új darab szociális természetű dráma és egy milliomas boldogtalan életét tárgyalja. A milliomas mindenki kihasználja, mindenki pénzt vár tőle, senki sincsen, aki érdeklődne barátiságot tartana fenn vele. Felesége is csak pénzért ment hozzá, ami a milliomas még boldogtalanabbá teszi. Akad azonban valaki, aki kibékíti a sorsával. Egy fiatal üzleti elarusító leány az illető, aki nem tudja róla, hogy milliomas, azt hiszi hogy kereskedősegéd és mégis kedvese lesz. A leány kimondhatatlanul boldog órákat szerez a milliomasnak, de végre a leány is megtudja, hogy ki az, akinek szerelmét önzetlenül odaajándékozta és a boldogságnak vége szakad. A bemutatón a darab óriási sikert aratott, másnap azonban Rothschild kénytelen volt a további előadásokat beültani, mivel az összes újságok megtámadták és azt írták, hogy ha a milliomasnak tényleg olyan nehéz a sorsa, ha a milliomasok tényleg olyan boldogtalanok, miért öntik ki bujukat — bánatukat drámában, miért nem osztják fel vagyonukat inkább a szegények között? A párisi sajtónak ez az állásfoglalása annyira elkeserítette a drámaíró Rothschildot, hogy darabját azonnal visszavette a színházról. A premieren tehát oly nagy sikert aratott komoly drámát megbuktatta ugyanaz a francia sajtó, amely az egekig magasztal fel minden badarságot, ha nyílt színen házasságtörést követnek el benne.

Megállapított igazság

ma már, hogy az

Apolló Divatáruház Piac-utca 67. szám

(Miklós-utca sarok) feltűnő olcsó áráival érte el népszerűségét. A tavaszi idényre dus raktárt tart legválasztékosabb izlést kielégítő férfi- és női ruhakelmékből, s e l y m e k, vásznak és zephirekből. Tekintse meg az üzlet kirakatait. Telefon sz. 764.

Mint a bomba,

úgy hat a drágaságban a hír, hogy az

Arany Bika divatházban

nagyon olcsó áron vásárolhat. Női- és férfi divatcikk, kiegészítő- és ruhazövegek, zephirek, selymek, vásznak, grenadinok dus választékban. Telefon szám: 765.

Dr. REX-féle EUCALYPTUS fogszappan dobozban fogkrém tubusban

jól habzó, kellemes ízű higiénikus készítmény; a fogakat fehéríti és konzerválja.

Kapható drogueriákban és illatszertárakban.

Legolcsóbban **fest, formál** és **vasal** a legjobb modellek után 3 nap alatt **ROHN HELÉN.** Piac-utca 79., az udvarban.

Hideg felvágottak, franela szardíniák, halkonservek, csemegék, cukorkák **Csanak József R.-T.** TELEFON: 70.

Hogy a trafik?

Budapest április 29. A pénzügyminiszter a dohánygyártmányok új árjegyzékét léptette életbe. E szerint április 29-től kezdve fogyasztók részére a következő árak érvényesek:

A) Az általános forgalomban levő gyártmányok közül. Dohányok: Legfinomabb török 2500, finom török 1440 finom hercegovina 880, középfinom török 600, kiváló finom magyar 540, legfinomabb magyar pipadohány 400, finom magyar 300, középfinom magyar 280, kapadohány 220 korona 100 gramonként. Legfinomabb magyar szivarkadohány 100 korona, magyar pipadohány 40 korona 25 gramonként.

Szivarkák: Regáltás 120, Trabukó 100, Britanica 100, Cuba portorikó 70, Portorico 50, Cigárillos 35, Pannonia 12, vegyes külföldi 35 korona darabonként.

Szivarkák: Nilus 40, Stambul 35, Memfis 30, Mirjan 15, Király 16, Hölgy 14, Hercegovina 12, Simfonia 11, Duna 7, Dráma 7, Magyar 6 korona darabonként.

B) Külföldi gyártmányok közül. Dohányok: Sultán flohr 3500, Kiváló finom török 3000, Finom ktr. 1900, Purzicsán 1600, Hercegovina 1500, változtatott érsékulvári, rétháti, szentandrási 800 korona 100 gramonként.

Szivarkák: Korones 180, Regalia 170, Regalia Média 160, Senioritas 60.

Szivarkák: Korones 100, Amneris 40, Princeszász 30, Dámes 24, Moeris 24 korona darabonként.

Ki adta fel Danérékat a románoknak?

Április elején kezdte meg a debreczeni törvényszék Visky-tanácsa Kiss József bűnügyének tárgyalását, akit az ügyészség személyes szabadság megsértésével és a nemzeti hadsereg meggyalázásával vádol.

A mai folytatásos tárgyaláson először dr. Papp Lajos rendőrfogalmazót hallgatták ki, aki előadta, hogy Kissné két ízben is beismerte, hogy ő jelentette fel Danérékat a románoknak. A bíróság a beszerzett iratokból megállapítja, hogy Kissné nemcsak a rendőrfogalmazó, hanem a vizsgálóbíró előtt is beismerte bűnösségét.

Dr. Kuthy Sándor ügyvéd tanuvalomlásában elmondja, hogy Danérék védőügyvédje volt s mindent elkövetett, hogy a fogásból kiszabadulhassanak. Elénk képét adta az akkori viszonyoknak. A románok nagy dolgot csináltak a feljelentésből, összeesküvést szimatoltak, a vádlottakkal, rossz szót hántak. Nagynehezen tudott bejutni hozzájuk a letartóztatás napján. Azzal fenyegették, hogy főbelevik őket, Danér Erzsébet már akkor közölte vele, hogy Kissné volt a feljelentő. Társadalmi uton próbálkoztak, majd elfjárt a román hatóságoknál, ahol azonban védő volta dacára két ízben is letartóztatták. Dr. Magoss György útszűkítő ügyvéd a szegedi kormány és a nemzeti hadsereg akkor bízta meg Debreczen főispáni teendőivel s mert ő mindig bátran lépett fel a románokkal szemben, hozzá is fordult, hogy segítsen. Végre egy előkei közéleti férfi befolyása révén, aki még közös hadseregbeli korából ősmert egy magasrangú román tisztet, sikerült Danérékat a reájuk váró több évi börtön alól kimenjteni.

Amikor Danérék lepecsételt lakását felnyitották, ki volt fosztva, mire dr. Pappal nyomozni kezdtek s rájöttek, hogy Kissné és a román detektívek fosztották ki a lakást. Meg is tették ellenük a feljelentést, bár figyelmeztették a kir. ügyészségen, várjon a románok kimenetelig, mert kellemtelen

Gyapjuszövetek
és szálkellékek ol. só árban,
ferfiruhák mérték után első-
rangú kivitelben készülnek
Bihari Zsigmond - nál
Piac-u. 16. Alföldi takarékp. palota.

Kitűnő szabású
férfi fehérneműek,
finom kivitelben
Frank Imre kalapüzletében

sége lehet. A meglepő házkutatásnál találtak is lopott holmit. A románok beavatkoztak az ügybe, de hogy Kissné befolyására-e, azt nem tudja. De tény, hogy több tanút bevitték a csendőrök s a kivonulás előtt őt és az ügyben szereplő rendőrségi embe-

Orosz emigránsok Bécsben

Bécs, (április.)

Bécsben nem oly hangos az orosz emigráció, mint például Berlinben. A berlini oroszok már nemcsak újság-cikkeket, hanem könyveket is irtak, Berlinben az orosz emigránsok egész kolóniákat alakítottak, Bécsben pedig azt sem tudják, hogy mily nagy számban élnek az orosz emigránsok itt. A bécsi orosz emigráció ugyanis nem egységes, hanem kicsiny csoportokra oszlik. Igen sokan az emigránsok közül Bécs környékén laknak. A gazdagabbak, főként régi főnemesség, magas rangú tisztok és hivatalnokok Badenben üdülnek. Maga a bécsi orosz kolónia két részre oszlik: egy kicsiny bolsevista csoportra és egy nagy polgári emigráns táborra. A bolsevista csoport a szovjetkormány Bécsbe küldött hivatalnokából és megbízottából áll, valamint azokból a nyomorgó elemekből, akik kényszerülve vannak arra, hogy a szovjetkormánytól segítséget fogadjanak el. A szovjet-csoportban csak kevés olyan embert találunk, akinek foglalkozása van. Ezzel szemben a polgári emigráció körében Oroszország összes társadalmi rétege képviselve vannak Hivatalnokokon és katonákon kívül iparosok, bankárok, írók, művészek, tudósok, sőt munkások és elsősorban nagy számban diákok élnek itt, akik kénytelenek voltak hazájukból elmenekülni.

Az emigránsok között számos igen érdekes típusra bukkanunk. Itt van például egy admirális a Fekete-tenger flotta volt főparancsnoka. A cár közvetlenül az összeomlás előtt a Szent Györgyrend nagykeresztjével tüntette ki. Az admirális most a bécsi utcákon hátizsákkal látható. A hátizsákban feleségének süteményeit hordja ki. A tengernagy jelenleg ügyök és elárúsítója feleségének, aki szintén foglalkozik. A tengernagy azonban még ma is büszke a Szent György-keresztre, hátán zsákokat hord, melléről azonban ilyenkor sem veszi le a kintétezt. Felesége viszont a világot sem akar megvárni azoktól az ékszerektől, amelyeket a cárnétől kapott közvetlenül annak kivégzése előtt. Ezek az ékszerek sütés közben sem kerülnek le az udvashölgy - szakácsnőről. Alig akad olyan európai nyelv, amelyet az admirális felesége ne beszélne, amelyet ne értene, amelyen ne írna. Rendkívül művelt és nagy tudású asszony, aki férjével együtt sztoikus nyugalommal viseli a sors csapásait.

Az orosz nagyipari emigránsai között is akadnak érdekes alakok. Itt van például egy ismert nevű nagyiparos, aki egész életén át mesés összegeket ajánlkozott jótékony célokra. Európai és ázsiai Oroszország számos kórháza az ő nevével viselte, mivel neki köszönhette fennállását. Üveggyáraiban mintegy 50,000 munkás talált nemcsak foglalkozást, hanem példátlan jólétet, iskoláztatást, teljes ellátást, sőt zenét, szórakozást is. Ez a nagyiparos saját szintársulatot és zenekart tartott fenn munkásai számára. Az összeomlás után vagyonának egy

reket el akarták huroolni magukkal, mire egy közeli fabába ment ki s csak a románok kitakarodása után jött haza. Láta a román nyelvű aktát, hol Kissné lakót feljelentette. Délután folytatták a tanúhallgatásokat.

csekély részét sikerült Ausztriába hoznia és Bécsben egy kicsiny bankházat nyitott. Mivel a banküzletben nem volt szakember, főkéje egyre kisebb lett és ez ember, akinek 14 szobás pétervári lakása a legtrikább látványosságok közé tartozott, ma feleségével együtt megelégszik egy szerény, sötét, nedves egyszobás lakással. Naponta maga sűrölja fel a padlót, maga aprítja össze a fűtéshez szükséges fát. A jótékonyágáról azonban még most sem mondott le, vagyonának utolsó roncsait is elosztogatta a többi emigránsok között, odaadományozta az orosz segélybiztoságoknak, népkonyháknak és felruházási intézményeknek. Kétségkívül ő az emigráció egyik legnépszerűbb és legszimpatikusabb alakja.

Egy másik népszerű emigráns az egykori Oroszországban az igazságszolgáltatásban igen magas funkciót töltött be. Rendkívül művelt ember, kiváló szónok és költő. Valóságilag nyomorog, rongyos ruhában és cipőben jár, azonban adományt a világ minden kincséért sem fogadna el. Napszámos munkát végez, hogy maga és felesége számára a napi kenyeret megkereshesse, azután szabad idejében a bécsi múzeumokban buvárkodik. Legközelebb előadást fog tartani az orosz bolsevizmusról és ennek során ki akarja mutatni, hogy Lenin szovjet-ideológiáját Nagy Péter lehet visszavezetni. Nagy Péter cár volt a valódi bolsevista, mivel kitűnően értette módját, hogyan burkolja különböző köntösökbe „kisajátítási törvényeit”. Lenin szerinte Nagy Péter törvényeit kopirozza, a bolsevis-

ták rendszere nem egyéb Nagy Péter törvényeinek rosszul sikerült paródiájánál. A kiváló tudós ezt Nagy Péter törvényeinek és a bolsevisták rendelkezéseinek összehasonlításával akarja bebizonyítani. Az előadás kétségkívül igen érdekes lesz. Ennek az orosz emigránsnak egyébként nem ez az első szereplése a nyilvánosság előtt. Az ősszel résztvett a bécsi sakkversenyen és megnyerte az amatőrök tornájának első díját.

Az orosz emigránsok között a legrosszabb helyzetben kétségkívül a diákok vannak. Egy részüket, a bolsevistákat, a szovjet támogatásban részesíti ugyan, a menekültek azonban a szó szoros értelmében nyomorognak, éheznek. Legnagyobb részük éjeli munkával keresi meg a szükséges kenyeret és tandíjat, mivel nappal az egyetemeken tanulnak. Az orosz diákokat egyébként új veszedelem fenyegeti. Az antiszemita az osztrák egyetemeken is be akarják vezetni a numerus clausus, még pedig nemcsak a zsidókra, hanem az összes külföldi hallgatókra nézve. Ez rettenetes katasztrófát jelentene az itt tanuló orosz diákokra nézve, akik ismét felszedhetnék sátorfájukat — ezt csak megszokásból mondjuk, mivel a legtöbb orosz diáknak egy rend rongyos ruhán kívül egyebe sincsen — és elindulhatnának újabb vándorlásra, újabb ismeretlen országokba, ahol — ki tudja — megkereshetik-e azt a nyomoruságos kenyeret, amely erőt ad nekik, hogy tanulhassanak.

Kétségtelen, hogy az orosz emigránsok között olyanok is akadnak, akik ellemességit folytán a konjunkturát kihasználják, vagyont gyűjtöttek az emigrációban is, az újságíróknak azonban, aki bejárta az orosz telepeket, hogy riportot írhasson az orosz emigránsokról, elfacsarodik a szíve, ha arra gondol, hogy mennyi értékes embert, mennyi megérdemelt karriert tett tönkre az orosz bolsevizmus.

Vajda-Vojvoda Sándor sem ismeri el a kisebbségi jogokat

Ha kormányra jutna is Romániában, nem hajtaná végre a gyulafehérvári határozatot

Arad, április. 28. A román ellenzék legutóbbi temesvári nagygyűlése után az Aradi Hírlap munkatársa beszélgetést folytatott Vajda-Vojvoda Sándorral, az egykori híres magyar országgyűlési képviselővel, aki miniszterelnöke és a legfelső tanács előtt képviselője volt Romániának a békekötés-kor idején, most pedig a leghevesebb harcot folytatja a román kormány ellen. Vajda-Vojvoda kijelentései valósággal megdöbbentő szenzációként hatnak és élénk világot vetnek a román politika mentalitására. Vajda Sándor ezeket mondta a magyar újságíróknak:

— Az új alkotmány megteremtése után is éles a harc a kormányzópárt és az ellenzéki pártok között. A harc még nem dőlt el, de az én véleményem az, hogy a mi szempontunkból még ma sem reménytelen. Hogy a liberális kormány meddig marad uralkodón, erre választ adni nem lehet, mert hisz ez a politikai jóslással volna egyenlő. En, mint orvos, még Ferenc József idején megtanultam, hogy politikai prognózisokba sohasem lehet becsátkozni, mert ezek a jövőelőlések rendszerint célt tévesztenek. Önöket talán a kisebbségek helyzete és jövőlének kérdése érdekli legjobban s én úgy látom, hogy ebben a pillanatban a romániai népkisebbségek ná-

lunknál — ellenzékienél — lényegesen kedvezőbb helyzetben vannak. Ok az államban speciális helyzetüknek fogva népkisebbséget képeznek, de mi önök is alárendeltebb egységet, mondhatnám kisebb-kisebbséget alkotunk. E pillanatban a népkisebbségek páholyban ülnek és nézik a román pártok heves harcát és gyönyörködnek abban, hogy útik egymást. Igaz ugyan, hogy a román pártok harcát nem zárja ki, hogy a magyar kisebbség közben ne kapjon egyelőnyvet sebet, hogy például a nagyváradi iskolát ne vegyék el, de ugyanakkor kárpótolják önöket azzal, hogy Florescu igazságügyminiszter magyar lobogók alatt létrehozza a román-székelvénást és ennél az ünnepi aktusnál ő a násznap.

— Arra a kérdésre, hogy a nemzeti pártnak esetleges kormányra kerülése esetén végrehajtanánk-e a gyulafehérvári határozatokat, ilyen határozott formában nem tudok felelni. Mindenekelőtt ez a probléma sokkal súlyosabb és mélyebb átgondolást igényel, mintsem pillanatok alatt arra egy-két szóval válaszolni lehetne. A nemzeti pártnak minden szónoka a mai napig és itt Temesváron egy félórával ezelőtt Pop C. István a gyulafehérvári határozatok feltétlen végrehajtását hangsúlyozta és eddig a párt egyetlen egy tagjának sem jutott eszébe ellentétes álláspontot elfoglalni. Mert hisz ez is bekövetkezhetne, a világtörténelem ismer számtalan olyan esetet, amikor a politikai pártok programjai változáson mentek keresztül.

— A humánus és lojális politika kétségtelenül a népkisebbségek jogainak megadását kívánja, de miniket nem ez a szempont vezet akkor, amikor a má-

gyar és az ittélő nek jogait megadnánk. A mi akarunk az, hogy semmi ne essünk abba, eseti a hajdani nemzeti párt uralkodó pillanat sem lehetne pillanatokig a népkisebbségek tekintést igénylő nyos idő és folyamatos az a helynyek mérlegelése nyerne a nagy pr végítetekintek a n tén, azt konstata sebségek maguk az elkövetkezendő mely pedig megh nyira kívánt és öh gokat. A folyamat kezdtek a százos politikát folytattak alkudott a minc folytatják ezt a n sust a székelvek ö mint például dr. K aki olyan politikai zik, mely az egyé segítő ugyan, de általában kisebbsé ha nekünk lehetne jánk és Siegescu lehetnének önkönek. Ezek a súlyos kül ság egységes al mennek és így r tudni, hogy a löv szempontjából mika riat” legutóbbi ve ték az erdélyiek, az összes egyháza lizálását, hanem k vári minorita-tem vánta. Különben is gyon megijedni, m rekvés volt, minth is Mikszáthjak, H Kemény bárók, a ket adtak a magy kérdést, hogy eze törökvések megvá róltnak-e? ...

(A legenyhébb kell nevezniük V tésait, amelyek a határozatot megta kommentárunknál sebben beszél ma déki magyarság nyét még a vis megalkuvó Aradi biakban fejezi ki:

Vajda Sándor párt egyik legna és képzettségű v magyar kisebbség nyilatkozata alka legidőadalmasb okozza minden n Mert hiszen, ha ma olyan államié történelem kezmenyleit világ vitással mérlegel élen hittük a vol ki nemzete jogai hanem az Európa döntő párisi kon és ésszel küzdött, dor mégis csak l hallapésének meg tenné függővé az millió magyarja r félérváron egy n gokat. Hát csak egyéni érvényes löghat egy nemz dély magyarsága megértőbb, meles gosabb elbánást Sándortól, aki m nyon. Mit remélh csakugyan ott les

— Kinek menn czen város terül bírtokrendezési a tására alakult tá tézkedése folytár igénylés végett je deketek hogy a gett, miszerint a sági földet ohajta azonnali megvált megváltás elhala előre hasznobérle a következő mó rói előjáráságn földszint 42. sz. pokon a délelőtti jelentkezhetnek 9-ég a hadirok 19-ég a hadirov május 30-ig a vit reczsán, 1923 ápr járódság.

Feldheim Imre * **POSTHÁZ** Kossuth-utca 6.
még mindig a legolcsóbb bevásárlási hely!

HIREK

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG politikai napilap. A szerkesztésért ideiglenesen felelős: RÖMER RICHÁRD. Kiadó: HEGEDŰS és SÁNDOR irodalmi és nyomdai r.-t. Előfizetési ár: Egy óra 400 kor. Ennél hosszabb időre előfizetés nem fogadunk el. Szerkesztőség: Nappal Piac-u. 34. Telefon 10-20. Éjjel Piac-utca 49. Telefon 18. Kiadóhivatal: Piac-utca 49. Telefon 18.

Vasárnap istentiszteletek sorrendje a református templomokban: Nagytemplomban d. e. 10 órakor prédikál Karácsony András békési lelkész. d. u. 5 órakor kátrét magyaráz: dr. Révész Imre lelkész. Kistemplomban d. e. 9 órakor prédikál: Papp Imre s.-lelkész. d. e. 11 órakor dr. Révész Imre lelkész. d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Gábor András s.-lelkész. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor prédikál Szele György lelkész. d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart dr. Börtökös Béla s.-lelkész. d. u. 5 órakor prédikál: Mezey Béla vallásantató lelkész. Árpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál Molnár Ferenc lelkész. d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Pálesky Sándor s.-lelkész. Ispotályi templomban d. e. 10 órakor prédikál Huszár Endre tábortól származó lelkész. d. u. 3 órakor gyermekistentiszteletet tart Papp Imre s.-lelkész. Nyilastelepen d. u. 5 órakor prédikál: dr. Börtökös Béla s.-lelkész. Középkiskolai ifjúsági istentiszteletet tart: a kollégiumi Oratoriumban Nagy István vallásantató lelkész. polgári isk. növendékek számára a Kossuth-utcai templomban Kántor József vallásantató lelkész. iparos növendékek számára az Árpád-téri templomban Nagy Lajos vallásantató lelkész. mind a három d. e. fél 12 órakor.

Tanyai istentiszteletet végeznek: Ohat-pusztán prédikál: Gyulivész István templomegyesületi titkár és Felker János s.-lelkész. Imádkozik Besenyői Béla tanár. Halápon prédikál: Barcsa József hittanhallgató. Kórházban szolgálnak: dr. Ferenc Gyula ny. egyetemi tanár és Kántor József vallásantató lelkész. Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor az Egyház-téri fiúiskola VI-ik számú tantermében. Vasárnapi iskolák: Kossuth-utca 75. sz. a. d. e. 9 órakor. Dóczy intézetben d. e. 9 órakor. Leány-utcai iskolában d. e. 9 órakor. Csonka-utcai iskolában d. e. 9 órakor. Pacsirta-utcai iskolában d. e. 9 órakor. Diakonissza Otthonban d. e. 9 órakor. Egyháztéri- fiúiskola VI-ik számú tantermében d. e. 11 órakor. Csap-u. iskolában d. e. 11 órakor. Honokerti imaházban d. e. 11 órakor. A Debreczeni Keresztény Ifjúsági Egyesület vasárnap d. u. 4 órakor új helyiségében Kollégium, földszint 4 sz. alatt tartja összejövetelét. Előad: dr. Ferenc Gyula ny. egy. tanár. A „Kálviniák” Templomegyesületének vegyes énekkarának tanulási órái hetenként esütörtökön tartanak a kollégium ének- és zenetermében. Este 7-8-ig a hölgyek, 8-9-ig a férfiak részére, új tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

Az államtudományok új doktora. A debreczeni Tisza István tudományegyetemen tegnap délelőtt avatták az államtudományok doktorává ifjabb Bruckner Ernőt, dr. Bruckner Ernő főorvos fiát. Előkelő nagyközönség vett részt a hagyományos szép formák között végbemenő avatáson, amelynek megtörténével az egyetem rektora és a megjelent közönség melegen üdvözölte az új doktort.

SZÉCHENYI-UTCA 18. szám alá helyezte át kelme-festő-, vegy-tisztító- és gőzmosógóárának felvételét HRABÉCZY ZOLTÁN.

Dr. Kiss Sándor ügyvéd meghalt. A debreczeni ügyvédi karnak ísmét gyászja van. Dr. Kiss Sándor volt törvényszéki bíró, gyakorló ügyvéd halt el 39 éves korában. Alig 10 nap előtt hivatalos kiutazáson volt Berettyóújfaluban, majd Szolnokon. Hazatérve egyszerre tüszba esett, majd tüdőgyuladást kapott, mely mindkét tüdőjére ártterjedt. A különben egészséges és életvidor fiatalember nem tudott ellenállani a súlyos kóroknak és péntek hajnalban kiszenvedett. Özvegy édesanyja, fivére, köztük dr. Kiss Gyula kerületi tisztiorvos gyászolják. Holttestét családja a Piac-utca 34. számú gyászházba otthonukba Turkevére szállították s temetése ott lesz vasárnap délelőtt 10 órakor. Az ügyvédi kamara, a jogász és tisztviselői kör gyászlobogót tűzött ki.

Munkaerő felvétel. A város statisztikai hivatal két számoláshoz érte a férfit keres pár heti ideiglenes alkalmazásra. Jelentkezés városháza, földszint 6. szám.

Megkezdődött a vetésterületi összeírás. Ertesítem az érdekelt gazdaközönséget, hogy a 1. évi vetésterületi összeírás holnap azaz vasárnap megkezdődik. A bevallás ugyanugy történik, mint a múlt évben, azzal a különbséggel, hogy most mind a szemestermények, mind a kapásnövények vetésterületét egyszerre kell bejelenteni. A bejelentést 8 napon belül kell teljesíteni. Mindenki, aki bármily csekély földben gazdálkodik, köteles bejelentést teljesíteni. Hivatalos órák hétköznap d. e. 8-2-ig, vasárnap d. e. 9-12-ig városháza, földszint 6. sz. a statisztikai hivatalban. Debreczen, 1923 április 28. Csobán Endre s. k. fővevőtanács, a városi statisztikai hivatal vezetője.

Iparosok ügyei. Az Ipartestület í. hó 29-én, délelőtt 9 órakor tartja évi rendes közgyűlését az Ipartestület dísztermében, melyre az iparosok minél nagyobb számban való és pontos megjelenését kéri az elnökség. — Az Ipartestület felhívja tagjait, hogy akik a Budapesten május 19-28. napján tartandó árumintavásárra és visszautazásra jogosító kedvezményekre igényt tartanak, ezt a testület május 4-éig okvetlen jelenték be. A vásárizajólványok háromféle kedvezményt nyújtanak és pedig: félárú vasúti jegyváltásra jogosítanak, a kiállítás területére külön díj fizetése nélkül belépőjegyül s végül lakásra vonatkozó igénybejelentés eszközzésére szolgálnak. Bővebb felvilágosítás nyerhető az Ipartestületnél.

Bolti szolgálat keresünk azonnali belépésre. Hegedűs és Sándor r.-t. könyvkereskedése. Piac-u. 34.

Uj iparengedélyek. A városi előlároság iparigyszatálva az elmúlt héten a következő új iparengedélyeket állította ki: Kiss Andrásné kávémérés és kifőzés, özv. Kovács Józsefné kávé mérés és kifőzés, Berliner Emil papír és rövidáru kereskedés, özv. Szabó Józsefné virágkereskedés, Kiss Aron kőtelárusítás, Bajomi Józsefné mechanikai fuváros, Szilágyi Józsefné fuváros, Boros István lakatos, Grosz Sándor ernyőkészítés, özv. Kiss Sándorné kávémérés és kifőzés, özv. Polacsek Ignáczné bazár és rövidáru kereskedés, Kozma Demeterné fehérnemű kereskedés, Takács Lajos kereskedelmi képviselő, Barna János cipész, Pékó Lajos fuváros, Sólom Lajos sertéshizlalás, Hrabéczy Zoltán kelme-festés és vegytisztítás, Elek János fuváros, Szilágyi Lászlóné kávémérés és kifőzés, Aszódi Sámuel rövidáru kereskedés, Gréger Sándor mezőgazdasági termékek kereskedése, Barri Antal zöldségkereskedés.

Felboncolták a lit halottját. Dr. Horváth Károly törvényszéki orvos tegnap délután boncolta fel Oláh Róza cseléd holttestét, akit a minap zuzott halálra az Egyházpálova egyik teherliftje. A boncolás megállapította, hogy a szerencsétlen leány négy alsó jobboldali bordája betört, az agyvalon pedig alig észrevehető finom repedést szenvedett. A bordatörés és a koponyarepedés összehatásként szív-bénulás állott be és ez volt a halál közvetlen oka. Megállapította a boncolás azt is, hogy azonnali orvosi segítség sem tehetett volna semmit.

Ujból emeli a város a piaci sátrak bérét. A város tudvalevőleg a Degenfeld-téri és a Simonffy-utcai piacokon tart fenn elárusító bódékat, amelyeknek a bérét május 1-ével 18000 koronára emelte fel. A vassátrakat most áttesztik és a tetőzetet is rendbehozzák, ami cca két és fél millióba kerül, úgy hogy a renoválási költség teljesen felemészti, sőt túl is hágadja a béremelésből származó bevételi többletet. Epen ezért most a városházán azzal a tervvel foglalkoznak, hogy újból felemelik a piaci vassátrak bérét, mivel 18,000 koronáért még a külsőségen sem lehet üzletelést kapni.

A város adóhivatali felhívása az adófizetőkhez. A városi adóhivatal közli a város adófizető lakosságával, miszerint a helybeli kir. pénzügyigazgatóság a m. kir. pénzügyminisztérium 55166-1923. számú rendelete következtében a 29921/1-1923. számú átiratával ismételtelen felhívta a városi adóhivatalt a köztartozások fokozott erélyvel leendő behatására annak meggyőzésével, hogy a behatási eljárás erélyesen fogja ellenőrizni. A városi adóhivatal mindezek következtében a köztartozásokat törvényes kötele-sége szerint az önkéntes fizetés elmulasztása esetén a haladéktalanul folyamatba teendő végrehajtási eljárás utján fogja beszédni, illetve behatítani. Minthogy a végrehajtási eljárás foganatosítása a köztartozások összegét tetemes összeggel fogja, mint költségekkel szaporítani, a városi adóhivatal felhívja a város minden adóköteles lakosát, hogy adófizetési kötelezettségének a végrehajtási eljárás folyamatba vételének bevárása nélkül igyekezzen minél előbb eleget tenni.

Uj debreczeni polgárok. A tegnapi törvényhatósági közgyűlés számos községi kötelekbe való felvétel iránti kérelmet intézett el — borsos illeték lefizetése mellett. Az új polgárok a következők: Schwartz Henrik 50,000, Montag Ella nyelvtanár 10,000, Finkelstein Manó bórkereskedő 200,000, Gottlieb Dániel hasznóbérlő 500,000, Klein Hermann közraktári alkalmazott 200,000, Klein Leopold mészáros 300,000, Teitelbaum Izrael kereskedelmi alkalmazott 120,000, Tihanyi Vilmos végrehajtó 1500, Kiss Lajos városi állatorvos díjmentesen, Lada Sándor hordójelező díjmentesen, dr. Biczó Károly ügyvéd 10,000, Farkas Béla kereskedelmi alkalmazott 40,000, Szatmári András megyei hajdu díjmentesen, Habina Ferenc vendég-lős 20,000, Fejdmesser Hermann mal-mos 60,000, Aron Pál háztulaidomos 20,000, Mandel Jenő fűszerkereskedő 100,000 korona.

KALAP, NYAKKENDŐ legolcsóbb, legnagyobb választékban Werner Sándor-nál Piac-utca 72. szám.

Elveszett Rigó Jancsi hegedűje. Aligha akad olyan magyar ember, aki ne emlékezne Rigó Jancsi kalandos házasságára, Caraman-Chimay herceg nővel, a nagyszépségű Ward Klárával, akit férjétől szöktetett meg. A nagyszépségű Chimay hercegnő az amerikai multimilliárdos Ward leánya volt. A mult évszázad végén, 1896-ban beleszeretett az akkor már negyvenkét esztendő és egyáltalán nem szép magyar cigányprimásba, Rigó Jancsiba, Elhagyta férjét, civált tőle és Rigó Jancsival együtt Magyarországra költözött. A nagy szenzációt keltett házasság azonban alig három-esztendőig tartott, az amerikai milliárdos kisasszony és volt hercegnő kijózanodott és visszatért Amerikába. Rigó Jancsiból ismét közönséges cigányprimás lett, aki ismét hegedűjelet kereste meg kenyerét. Az összenonlás után bandájával együtt Amerikába ment és utóljára Newyorkban hangversenyezett. A „Képes Magyar Ujság” című newyorki napilapból most arról értesülünk, hogy Rigó Jancsít Newyorkban nagy szerencsétlenség érte. Ellopták 10,000 dollár értékű valódi Stradivarius hegedűjét, amelyet Chimay hercegnő ajándékozott neki. A newyorki rendőrség hiába nyomozott Rigó Jancsi hegedűjének tolvaját után, nem sikerült megtalálna, sem a tolvajt, sem a hegedűt.

Fogházak, fogtömés, fogpótlás stb. Schusztler fogműtermében, Váro-utca 11. szám.

gyar és az ittélő többi népkisebbségnek jogait megadni és biztosítani kívánjuk. A mi akarásunknak vezérelve az, hogy semmi körülmények között ne essünk abba a hibába, melybe esett a hajdani Magyarország. Ha a nemzeti párt uralomra jutna, akkor sem lehetne pillanatok alatt megoldani a népkisebbségek igazán nagy körülmények közötti kérdését, mert bizonyos idő és folyamat kell ahhoz, amíg fokozatosan a helyzetek és körülmények mérlegelésével megvalósulást nyernek a nagy problémák. De ahogy végigtekintek a ma politikai helyzetén, azt konstatalom, hogy a népkisebbségek maguk vágnak elébe ennek az elkövetkezendő folyamatnak, amely pedig meghozta volna az annyira kívánt és óhajított kisebbségi jogokat. A folyamat megbontását megkezdtek a szászok, külön kisebbségi politikát folytattak, egy részük megalkudott a mindenkori helyzettel, folytatják ezt a megbontási folyamatot a székelyek és egyes magyarok, mint például dr. Kiss Géza képviselő, aki olyan politikai párttal szövötközött, mely az egyéni boldogulást elősegíti ugyan, de nem segít elő az általános kisebbségi érdekeket. Igaz, ha nekünk lehetett Burdea Szilárd-jaink és Siegescu Józsefjeink, miért ne lehetnének önöknek is, magyaroknak. Ezek a súlyos kilengések a magyarság egységes akciójának rovására mennek és így ma már nem lehet tudni, hogy a jövő politikája az önök szempontjából miként alakul. A „Patria” legutóbbi vezéccikkét félreértették az erdélyiek, mert az a cikk nem az összes egyházak javainak nacionalizálását, hanem kizárólag a kolozsvári minorita-templom átvételét kívánta. Különben is ettől nem kell nagyon megijedni, mert ez csak egy törekvés volt, minthogy voltak önöknek is Mikszáthjaik, Herczeg Ferenciek és Kemény bárók, akik hasonló eszméket adtak a magyarságnak, de nagy kérdés, hogy ezen eszmék és ezen törekvések megvalósulására sor került volna-e? ...

(A legenyhébb szóval cinikusnak kell neveznünk Vajda Sándor kijelentéseit, amelyek a híres gyulafehérvári határozatot megtagadják. De a mi kommentárunknál különben és éke-ssebben beszél maga az érdekelt erdélyi magyarság, amelynek véleményét még a viszonyokkal némileg megalkívó Aradi Hírlap is az alábbiakban fejezi ki:

Vajda Sándornak, a román nemzeti párt egyik legnagyobb intelligenciájú és képzettségű vezérének a romániai magyar kisebbség jövőjéről mondott nyilatkozata alkalmas arra, hogy a legáltalmasabb családok érzését okozza minden magyar szívének. — Mert hiszen, ha Romániában vannak ma olyan államiérilak, akik a világ-historiai történések súlyát és következményeit világos fejjel és objektívítással mérlegelni tudják, mi azok élen hittik a volt miniszterelnököt, a ki nemzete jogait nemcsak bent, hanem az Európa népeinek sorsát eldöntő párisi konferencián is erélyel és ésszel küzdött. Ep ez a Vajda Sándor mégis csak 1-2 magyar renegát ballépésének meg nem történéstől tenné függővé azt, hogy Románia kétmillió magyarja megkapja-e a Gyula-fehérváron egy nemzet által ígért jogokat. Hát csak 1-2 Kiss Géza egyéni érvényesülésének haszálánál lóghat egy nemzet minden joga? Erdély magyarsága igazán mást, igazán megértőbb, melegebb érzést, igazságosabb elbánást várt volna Vajda Sándortól, aki még nincs is kormányon. Mit remélhetünk tőle akkor, ha csakugyan ott lesz?)

Kinek mennyi föld kell? Debreczen város területére elrendelt föld-birtokrendezési munkálatok lefolytatására alakult tárgyaló bizottság intézkedése folytán felhivatnak a föld-igénylős végett jelentkezett összes érdekeltek hogy annak bejelentése végett, miszerint pontosan milyen nagyságu földet óhajtanának megváltani és azonnali megváltást kérnek-e vagy a megváltás elhalasztása mellett egyelőre hasznóbérlésre irányul kérelmük, a következő módokatok szerint a városi előlároságnál (Rendőrségi épület földszint 42. sz. szobában) hétköznapokon a délelőtti hivatalos órák alatt jelentkezhetnek és pedig május 2-től 9-éig a hadirokkantak., május 11-től 19-ig a hadiözvegyek, május 22-től május 30-ig a vitéségi érmesek. Debreczen, 1923 április 28. A városi előlároság.

— hegyi és vészprémi Hegyi Emánuel, Szendy mester kiváló volt növendéke, jelenleg legmél-
több utóda az orsz. zeneművé-
szeti főiskolában, május 9-én
városunkban hangversenyt ad
ugyanazon műsorral, amivel
legutóbb Budapestén óriási si-
kert aratott. A külföldön is any-
nyira ismert kiváló zongoramű-
vész programjában szerepel-
nek: Schumann: Sonata, Rom-
manc, Weber: Piésto Rondo,
Chopin: Nocturne, Mazurka s a
Polonaise, Liszt felséges Szt.
Ferenc legendája (Prédikáció a
madarakhoz), a gyönyörű Cam-
panella, XV-ik rapszódia, stb.
— A valóban eseményszámba-
menő remek koncertre jegyek
„Méliusz” könyvkereskedésben
válthatók.

— Terka kozmetikai gyógyintézet,
Debreczen, Piac-utca 72. I. em. Bör-
és szépségápolás. Szépséghibák el-
tüntetése. Arcmasszázs. Hajszálok vég-
leges kiirtása villamossággal. Fény-
kezelés. Kvarcámpa-kezelés. Széna-
vas javasztás. Kozmetikai műtétek.
Állandó szakorvosi vezetés és fel-
ügyelet. Megnyitlik május elsején.

— Perezel Carola és Adler René
tánciskolájában az új kezdő és ha-
ladó kurzusokra beiratkozni lehet ked-
den fél 5 órakor az Arany Bika kis-
termében.

— Tüdőgyógyászat, üvegsziszolás, rég
tűkrök újja öntése, üvegtárgyak dí-
szítése Sípkovits Béla üvegmű-
ipari vállalatára Szív-utca 15-14. Te-
lefon 356.

— Vizvezeték és bádógosmunkát
Fülöp, Csapo-utca 3. Telefon 917.

— Szenzációs nyeremények! 25
millió, 20 millió, 18 millió, 17 millió,
16 millió, 15 millió, 10 millió koronát
is nyerhet az új m. kir. osztálysors-
játékon. Hivatalos árak: egész 800 K,
fél 400 K, negyed 200 K, nyolcad 100
K. Rendeljen levelezőlapon május
10-ig, mert a sorsjegy készlet a nagy
kereslet folytán elfogy. A rendelt
sorsjegyet és játéktérmet azonnal küldi
a Bank Rt. Budapest, And-
rássy-ut 60.

— Kerékpárok, varrógépek, kerék-
párakatrészek, gumik érkeztek Mol-
nár Testvéreknek. Egyháztér. Telefon
7-27.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:
VASÁRNAP délután: Bolond Istók
este: A sárga csikó (Népszimmi rep-
riz.)
HETFO: A) bérlet. Az új rokon (Tiszt
viselő-est.)
KEDD: Cserebere. (Timár Ila, Hala-
ssyék, Kardiss, Unger, és Szigeti
felléptével.)
SZERDA: Cserebere.
CSÜTÖRÖK: Cserebere.
PÉNTEK: Cserebere.
SZOMBAT délután Pillangó főhadnagy.
(Timár Ila fellépte), este: Cserebere
VASÁRNAP délután: Sárga csikó (Ko-
vács Terus fellépte); este: Csere-
bere.

**A Waldbauer—Kerpely
vonósnegyes hangversenye**

A Lehner-kvartet hatalmas egyéni
kvalitása mellett elsősorban annak a
meglepetésszerű megállapításnak kö-
zöni világhírét, hogy egy olyan pá-
ratlan, az egész világ hírlapjain elismeré-
sét kivívott magyar vonósnegyes mel-
lett, mint a Waldbauer-Kerpely vo-
nósnegyes volt, maradt és maradni is
fog, mert ez a vonósnegyes a kamarazene
terén az abszolút tökéletesség ha-
tárain jár. Vonatkozik az nemcsak a
technikára, a külső együttműködés
szemünk láttára, hanem hallatára le-
játszó és mégis hihetetlennek tetsző
tökéletességére, hanem az izlésnek, a
ízlésnek, a stílusnak, a kifejezésnek
arra a csodálatos harmóniájára is,
amely egy olyan keményveretű zenéi
egyéniséget is, mint Kerpely Jenő, az
egyéniség varázsának készsége fel-
áldozásával az együttesbe olvaszt és
egy Waldbauer Imre szubjektívítását,
lendületes temperamentumát a vonós-
negyes primhegedűsének előkelő, de
kiváló szerepéhez tud láncolni.

A világhírű vonósnegyes ma esti
hangversenyre válogatottan előkelő
közönséggel telt meg zsufolásig a
Csokonai-színház nézőtere. Ez a jó-
részt zeneértőkből és egészben zene-
rajongókból tömörült hatalmas közön-
ség, jóllehet már hosszú évek óta né-
külözi a kamarazenét, egy-kettőre ti-
pikus kamarazene-közönséggé formá-
lódott és diszkrét előkelőséggel, fino-
man, halkán, de teljes odaadással él-
vezett és lelkesedett Mozart vonós-
negyesének záró Allegrettoján, Csaj-
kovszky vonósnegyesének második
tételén és Beethoven C-moll vonósne-
gyesének Andantéján. A finom és
diszkrét ímepítés csak az Andante
után csapott át olyan viharos lelkesé-
désbe, amelyet a Csokonai-színház
operettverte falai közt is csak ritkán
észlelhettünk. Egy maradandó értékű
és emlékü estét köszönt meg hálásan
Debreczen közönsége a Waldbauer—
Kerpely vonósnegyesnek és a hang-
verseny hátor elhatározású rendező-
jének.

A színházi iroda hírei
Holnap félhétjárással Az új rokon
(Tisztviselő-est.)

Cserebere operettben husz szebbnél
szebb zeneszám van.

Mire előn a nyár című dalt Szigeti
éneklí a Csereberében.

Ma délután Bolond Istók operett
Kovács Terussal.

Ferrari Albertina olasz hegedűmű-
vész nő hangversenye ma este pont fél
9 órakor a zenedében. Zongorán ki-
séri Dienzl Oszkár. Jegyek 12-1 kö-
zött a Zenedében válthatók.

Mozgósínházak

Apolló
Péntek este, dráma 6 felvonásban
ma utoljára az Apollóban.
Modell dráma 6 felvonásban, törté-
net a művészetleiből Allan Narimowa
főszereplésével, hétfőn az Apollóban.

SPORT

Döntő forduló

A bajnokság sorsára kiható mérkő-
zések kerülnek a holnapi fordulóban
ugy Debreczenben, mint Nyíregyhá-
zán eldöntésre. Legfontosabb a DVSC
találkozása a DEAC-cal, mely kiha-
tással lehet a bajnokság sorsára is.
Ha ugyanis a DVSC győz, ugy bizto-
san fog vezetni a bajnok listán, míg
a DEAC győzelmén esetén ismét
nyitná a bajnokság sorsa a ve-
zető csapatok között. A mérkőzés
esélyeit latolgatva a DEAC védelem-
re erősebb, tekintve, hogy csatársora
nékülözni fogja Kalmárt. A DVSC-nak
viszont a csatársora agilisabb és így
a hevesnek ígérkező mérkőzést az
fogja eldönteni, hogy az egyetemi

**Megbízható minőségű
gyapjuszövetet
Feldheim Dezsónél
vásároljon.
Piac-utca 67, szám.
Telefon szám 1105.**

**Világhírű németországi
DEKA kerékpár és
motorgumi
eredeti gyári áron kizárólag
Rosenberg és Hammer
cégnél Piac-utca 8.
kapható.
Varrógépek, kerékpárok, alkatrészek,
villanyfelszerelési anyagok
:: nagy raktára. ::
Használt
varrógépeket és kerékpárokat
veszünk.**

UJ GÉPJAVÍTÓ MŰHELY!
Van szerencsém értesíteni, hogy a volt Vértess Testvérek cégtől megváltam és
MIKLÓS-UTCA 53. SZÁM ALATT
ujjonnan berendezett gépjavitó műhelyt nyitlaltam, ahol minden-
nemű gépjavitást, vasasztárgyak munkát és autogén hegesztést vállallok. —
Szíves partfogást továbbra Vértess János, a volt Vértess Testvérek
is kérve tisztelettel cég beltagja. — —

védelem fel tudja-e tartani a veszé-
lyes vasutas csatársort. A mérkőzést
Müller (Budapest) vezeti.

DTE—DMTK. A DEAC—DVSC
mérkőzés előtt csap össze a két „ba-
rát”. A két csapat találkozás a he-
lyezésre bir fontossággal. A csapa-
tok erőviszonya között alig van diffe-
renca, és a győzelmet a pillanatnyi-
lag jobb csapat fogja megszerezni. A
DMTK, tekintve mult vasárnap a
DKASE fölött aratott győzelmét, mint
favorit indul a mérkőzésbe és a ké-
sárgáknak legjobb formájukat kel. ki-
játszani, ha a győzelmet meg akarják
szerezni. Bíró: Balogh Imre

DKASE—NyTVE. Otthonában kere-
si fel a DKASE csapata a NyTVE
csapatát. A NyTVE a szűk bujtosi pá-
lyán mindig veszélyes ellenfél volt
és most, tekintve a DKASE erősen
hanyagolt formáját, erős győzelmi
szánsszokkal indul a küzdelemben. A
DKASE-nak legteljesebb formáját kell
kijátszani, ha a győzelmet, illetve a
bajnoki pontokat hazra akarja hozni
Nyíregyházáról.

Birkózás. Felhívom az összes sport-
egyesületek nehéz atlétikai szakosz-
tály vezetőit, hogy az összes leiga-
zolt tagjaikkal ma, 29-én, vasárnap d.
e. 10 órakor a kerületi közgyűlésen,
a városháza kistanácstermében, ok-
vetlen megjelenni sziveskedjenek. —
Ker. Elnökség.

Az ifjúsági bajnokság döntője. A
reorganizált ifjúsági bajnokság során
holnap délelőtt 10 órakor találkozik az
ifjúsági bajnokság két vezető csapata,
a DTE és DMTK ifjúsági csapatai a
vasutas sporttelepen. Mindkét csapat
stílusos futballt játszik és így találko-
zásuk bizonyára szép számú közönség
előtt fog lefolyni. Bíró: Tamássy.

Csapatösszeállítások. A holnapi for-
dulóban szereplő csapatok a követ-
kező összeállításban lépnek pályára:

DVSC: Farkas — Szolárszky II.
Bertók — Zöld, Wampetich, Horváth
— Tóth, Polanetzky I., Szolárszky I.,
Németh, Kovács.

DEAC: Alföldy — Csáky, Albisy —
Poroszlav, Ókrös, Szlávik — Schweit-
zer, Fábry, Nagy Bálint, Zsary, Held.

DTE: Szabó — Meister, Rott — Ur-
banovits, Fejér, Horváth, — Bartha I.,
Tarkányi, Főris, Pólyik, Kaiser.

DMTK: Hübner, — Glatz, Kerekes
III. — Papp, Adám, Kun — Rottmann,
Molnár, Mertin, Szotyory, Onody.

DKASE: Mészáros — Fried, Butkai
— Klein, Sipos, Fried I. — Mertin,
Barát, Ókrös, Moskovitz, Herczog.

NyTVE: Szokol — Belánszky, Mis-
kölczy — Reichmann, Weisz, Weisz-
krón — Naményi, Fűredi, Guttman,
Deák, Vízely.

Reál III. alsó—DSC II. 2:0 (0:0). A
gólokat Schwartz H. és Schenk L. lőt-
ték. A mezőny legjobb embere Varga
volt.

Triálmérkőzés. A kerületi kapitány
május 10-iki középmagyarországi ke-
rület ellen Szolnokon lejártszandó válo-
gatott mérkőzésre, Weinreb kerületi
kapitány kedden délután 4 órára a
vasutas sport telepre triál hírdeseit,
amelyre a következő játékosokat hit-
ta meg. DVSC: Farkas, Szolárszky I.,
Wampetich, Horváth, Németh, Polo-
neczkzy I., Bertók. DKASE: Ókrös,
Fried II., Sipos, Moskovitz, Mertin,
Mészáros, Herczog. DTE: Rott, Főris,
Fejér, Kaser, Pólyik. DMTK: Glatz,
Rottmann, Mertin Molnár, Szotyory.
A meghívott játékosok cipőt, nadrá-
got és lábszárvédőt hozzanak ma-
gukkal.

KOZGAZDASÁG

Tőzsdei magánforgalom
Zürichi zárlat: Budapest 0,9%
Budapest ápr. 29.

A részvénypiacon az ügynökök és
bizományosok egymásközötti forgal-
mában elcsendesedett az üzlet. A han-
gulat kedvezőtlen és bizalmatlan volt,
a legnagyobb forgalmu ügynököknél
és bizományosoknál ma délelőtt alig
történt kötés. Az árfolyamok névle-
gesek. A kosztpréz 3-4 százalék kö-
zött mozgott. Mint hírlík a tőzsdena-
pok számát megtoldják és májusban

hetenként négy napon lesz hivatalos
forgalom. Előfordult árfolyamok: Sa-
gó 160—158000, Rima 28—27250, Ma-
gyar Hitel 46—45000, Osztrák Hitel
15600—700, Kőszén 360000, Cukor
530000, Klotild 19000, Magnesit 330000,
Atlantika 21000, Urükányi 230—235000,
Lichtig 2550, Izzó 102000.

Zürichi zárlat
Zürich, április 29. (Zárlat.) Berlin
186, Hollandia 21540, Newyork 551,
London 2553, Páris 3750, Milánó 2710,
Prága 1636, Budapest 9 és három-
gyed, Belgrád 567 és fél, Varsó 118,
Bécs 77 és háromgyed, osztrák bélye-
zett 77 és háromgyed, Szófia 410.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén a főbb ga-
bonaneműekben az irányzat lanyháb-
ban alakult. Buzában mindössze 1 és
2 vagon került eladásra állomáson
26800—27000 koronás áron fuvarke-
vés és minőség szerint, rozsban szin-
tén esendes az üzlet állomás áru 17000
a takarmánycikk piacán élénk for-
galom mellett az irányzat szilárd, Zab
állomáson 15500—16000, szokvány mű-
nőségű, fuvarkevés és rendeletési
hely szerint ab Budapest, közraktár
16500, tengeri szilárd különösen a spe-
kuláció vásárolja állomásról 15800—
16400 koronáért, korpa Budapestén
zsákkal együtt 8000.

Hivatalos árak: Buza 76 kilós tisz-
vidéki 27000—250, egyéb 26500—7000,
78 kilós tiszavidéki 27250—500, egyéb
27000—500, rozs 17000—500, takar-
mány árpa 15000—500, sörárpa 15500,
zab 16250—450, tengeri 16000—500,
korpa 800—100, lucernamag 800—1000.

**A devizaközpont
hivatalos árfolyamai**

Valuták:	Vétel	Eladás
Napoleon	19000.—	—
Hollandi forint	2024.—	2084.—
Angol font	24025.—	24625.—
Márka	8.18	0.20
Lira	260.—	270.—
Francia frank	356.—	366.—
Szokol	154.—	160.—
Svájci frank	950.—	980.—
Lei	26.—	28.—
Osztrák korona	0.0730	0.0760
Dollár	5200.—	5350.—
Lengyel márka	0.001030	0.001150
Dinár	53.5	55.5

Devizák:

Amsterdam	2024.—	2084.—
London	24000.—	24600.—
Berlin	0.175	0.195
Milánó	255.—	265.—
Páris	351.—	361.—
Prága	154.—	160.—
Zürich	940.—	970.—
Bécs	0.0725	0.0755
Newyork	5130.—	5280.—
Varsó	0.001030	0.001150
Bukarest	26.—	28.—
Belgrád	53.5	55.5

**LEGNAGYOBB
KALAP
VÁLASZTÉK.
OLCSÓ ÁRAK.
Herman és Friedmann
Piac-utca 10.
Bikával szemben.**

**Műselyem és
gyapjufonál
remek színekben ismét érke-
tek. Gyönyörű kész Jumperek
raktáron. Horgolást jutányosan vállal!**
Szilágyi Lajos
kézmunka és műhiányzó vállalat.
Széchenyi u. 1. sz.

Szolid árak mellett készí-
tjük szíjait, mint
hozzól szövetűket
öltönyt és felöltőt.
Kun József uriszabó
Széchenyi-utca 1.

**TUR
CIPÓGY
DEBRE
FERENCZ JÓ**

**Saját ére-
tekint
klrakat
Cipó
olcsók, tet-
megbiz**

**Saját kés
bőrönd
ridikül
bőr
gyári ár b
FEUERMAN
PIAC-UTCA**

**Értes
a l. hölgyköz
Kossuth-utca 2
angol és franc
met nyitottunk.
izlésnek is meg
ket pontosan és
készítünk.**

**„Belvárosi n
Haás Viol**

Nem szabac

Jogal

**Uj pol
féregirtó
hatóságilag enge-
rendű szükemb
meg m
Köleő vásá**

**Gyógyn
szókföv
kőrísb
stb. legmagasabb
BLE**

Lino
87 cm. széles
87 cm. széles
100 cm. széles
115 cm. széles
Matraz és roletta
LINO

TURUL CIPŐGYÁR R.T. DEBRECZEN, FERENCZ JÓZSEF-UT 58.

Saját érdekében tekintse meg
Kirakatainkat.
Cipőink
olcsók, tetszetősek,
megbízhatók!

Saját készítményű
bőröndök,
ridikülők és
bőrtárcák
gyári árban kaphatók
FEUERMANN bőrdandárné,
PIAC-UTCA 44. SZÁM.

Értesítjük
a t. hölgyközönséget, hogy
Kossuth-utca 26. szám alatt
angol és francia nődivatter-
met nyitottunk. A legfinomabb
izlésnek is megfelelő toalettek-
ket pontosan és jutányos árban
készítünk.

„Belvárosi nődivatterem“
Haas Viola és Társa.

Nem szabadulhat meg
rheuma, ischias,
köszvény, csuz, ide-
ges, fejtájs, hátfaj-
dalomtól, csak ha
Jogal-tablettát
használ!
Kapható minden
gyógyszertárban.
Főraktár: Dr. Budai Emil r.t.
Budapest, IV., Petőfi-tér 3. szám

Beköltöz-
hető **HÁZ** eladó
Vasúthoz, főtérhez közel. Villany, telefon
bevezetve. Nagy udvar és kert. Iparosnak,
kereskedőnek, gazgálkodónak alkalmas.
Tímár-u. II. — Telefon: 10-92.

**Új poloska-
főregirtó-vállalat**
hatóságilag engedélyezve, első-
rendű szakember vezetésével
megnyit.
Kölső vásártér 17. sz.

Gyógynövényt,
székfűvirágot,
kőrishogarat
stb. legmagasabb árban vesznek.
BLEIER
Függetl-utca 2.

Linoleum
Békeménőségű
87 cm. széles K 3600—
87 cm. széles K 4650—
100 cm. széles K 5350—
115 cm. széles K 6100—
Matraz és roletta grádliban nagy raktár.
LINOLEUM-ÁRUHÁZ Haas Lipót

Debreczeni Műkögyár Rt.
ajánlja teljesen
fagyálló
sirköveit.
Nagy választék!
Városi raktár:
Kegyos Ferenc
sirkövezletében Piac-utca 58.
Gyártelep:
Fürdő-u. 2. sz.

Legszébb alkalmi
ajándék egy prima
zsebóra
Omega. Doxa. Longines.
Inga órák minden butor színben.
Dívtalos ékszeres, jeggyűrűk
— legolcsóbban kaphatók —
BLATTNER BELA
Órás és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

Központi Éléstár
Miklós-utca 2. sz.
(Apolló-mozgóval szemben).
Kapható jutányos áron min-
denemű liszt, őricmény,
buza dara, korpa, bab, bur-
gonya 25, hagyma 15, dló
és egyéb élelmiszer.
Telefon sz. 13-93.

Fuvarozás!
Zákány József fuvarozási
irodáját
Piac utca 42. sz. alól május 1-vel
Mester-utca 16. sz.
alá helyezte át. Telefon sz. 644.

Darabos mész,
portlandcement,
tetőcserép legolcsóbb árban
szerezhető be
Rosenfeld Kálmánál,
Salétrom-utca 12. sz.

Tavaszi **ruhát**
és nyári **tisztitassa, festesse**
Wacha Róbert régi elősmert kel-
melesztő-, vegy-
tisztító- és gőz-
mosógárában.
Üzlet és gyár: Simonffy-utca 55.
Értékes ruhát ne adja kontár kezébe.

MÁK,
napraforgómag, tök mag,
kendermag, kölest és babot
minden mennyiségben vesznek.
Goldstein Nándor,
Arany János-utca 2. szám.
Telefon: 10-07.

Épületes, deszka, léc,
kátrányos fedéllemez és mindennemű építési anyagok legolcsóbban beszerezhetőek
Burger és Weinberger fatelepén,
Szoboszlai-ut 1. :: :: Telefon 11-82.
Száraz tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

A tavaszi keztyük
elkészültek **SCHÖN SÁNDOR-nál**
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 14., CSAPÓ-UTCA SAROK.

Ha jó és
okvetlen
keresse
fel
olcsó cipőbe akar járni,
Kovács Vilmos
cipőraktárát,
hol mérték után is a legizlésesebb cipőt a legolcsóbb
árban kaphat. Fekete vászon és szandálok nagy választékban.
Verbőczy-utca 2. (A törvényszékkal szemben.)

DOMÁN
posztóüzletébe —
megérkeztek a friss tavaszi férfi- és női
GYAPJUSZÖVETEK,
nyári mosásos szövetek is nagy választékban
vannak a legolcsóbb árakban. Szíves
pártfogást kér
DOMÁN
JÓZSEF KIR. H-UTCA,
Bika bérház, gőzfürdő mellett.

**Első Debreczeni
Téglagyár**
(Horváth-féle)
a téglák elárusítását
megkezdte s úgy
téglát, mint fedélcse-
rét, járdát, kemence
és csatornázási
: téglák kaphatók :
Deák Ferenc-utca
3. szám alatt.

Elsőrendű darabos
MESZET,
oltott meszet, szoválti és horgolt
cserepet, téglát, portlandcemen-
tet, szigetelő lemezt, beton-
homokot, deszka- és faanyagot
rekláról azonnal szállít
BARTHA építkezési anyagtelepe.
Telefon 785. Ispótfly-ut 3/b.

Zsoldos tanintézet
a legjobban készít elő
: magánvizsgákra :.

Összefoglaló tankönyv.
A középiskola négy alsó osztályának
tananyaga két kötetben. Megrendelhető
Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Raglán, divatos
— legolcsóbban beszerezhetőek —
**Budapesti áru-
ház, Csapó-u. 17**

Birtokot, bérleteket, malmokat,
gyárakat leggyorsabban értékesít Benda
Kálmán O. F. R. engedélyes irodája
Budapest, IV., Váci-utca 56. Ha venni
vagy eladni akar, próbálja meg.

Szabadal-
mazott „Csepel“
legjobb gyártmányu.
PEANET rendszerű
könnyű egyes-
és kettős
és kettős
könnyű
páros
soru
vasalt és
vasalatlán
gazdasági szekerek,
szekérszettek,
részek (mint szállítók,
körtelapok, akácküllők)
legfinomabb
kivitelű hőrülése s
NEUSCHLOSZ gyártmányu
Eszterházy kocsik.
Elsőrendű tölgyparkett és egyéb
faárak nagy választékban
Ráhmer Sándornál
Debreczen, Piac-u. 43.
A NEUSCHLOSZ-LICHTIG gyárak
és a Pestszentlőrinczi parkettgyár
vezérképviseletje.
Telefon 962.

Futószőnyeg
gyapju és spárga
65 cm. széles métere K 2900—, 3700—,
5900—,
90 cm. széles métere K 3400—, 4100—,
6600—
Gummiaköpenyek nagy választékban.

Viaszkos vászon
asztalra való
78 cm. széles K 3900—
100 cm. széles K 5000—
115 cm. széles K 5800—
135 cm. széles K 6750—
Celluloid gallér és kezjelők gyári lerakata.

Sezlontakarók
asztalterítők
és függönyök
nagy raktára.
Ferenc József-ut 58. Telefon 9-63.
(Megyeháza mellett.)

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 80 korona, minden további szög 8 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 100 korona, minden további szög 10 korona. — Vastag betűből szedett szavak kétszeresen számítanak.

VÉTEL

Juhgomyát és tehénturót a legmagasabb napi áron — évi kötésre is — vásárol. Első debreczeni turóüzem, Darabos-utca 20. Telefon 668.

Aranyat, ezüstöt, drágaköveket, hamis fogakat legmagasabb áron vesz. **Braun Mór** ékszerész, Piac-u. 31. Mihalovits győgszertára mellett.

Napraforgó olajat legmagasabb áron vásárolok Klein, Arany János-utca 10., az udvarban.

ELADÁS

ÉPÜLET- ÉS BUTOR vasalásokat vegyen **BÉSZLER és DÁVID** vaskereskedésében a ROSSUTH-szobor mellett.

Szárastűzifa

aprított és hasáb házhoz szállítva legolcsóbban. Unió fátelépén, Ispótytelep 1. Telefon 7-79.

SZÁRAZ TŰZIFA felaprítva és hasábként — valamint **KŐSZÉN** hazaszállítva megrendelhető **Fabehozatali és Kereskedelmi R. T.** telephelyén **Homokkerti Gázgyár és Kőszárló között.** — Telefon 13-98. **Pesti-u. 2.** Telefon 13-95.

Ebédlők, hálók, butorok legolcsóbban beszerezhetők Piac-utca 83., az udvarban.

Bőr, gobelin garnitúrák, plüss diványok, matracok, hencserek, berzsely fotelek kaphatók Szántó kárpitosnál, Zugó-utca. Telefon.

Hencserek, plüss diványok, matracok kényesen kaphatók Debreczenszky kárpitosnál, Halköz 8.

Lucernás a Tócskertenben. Máté-iroda, Széchenyi-utca 55.

Kalaplakkot

vegyen Stern festéküzletében, kiváló minőségűt, legolcsóbban Piac-utca 10. Bikával szemben.

Írógépek

kellékek, iródat cikkek **gépleírások nyomtatványok** legolcsóbban **Dr. Ardó Miklósné** írógépcégnél **Simonfy-u. 2a II.** Telefon: 13-53.

Eladó göré! 36 méter hosszú, teljesen jókarban lévő, keményfából készült horgonylemez fedélvel ellátva. Értekezni Bethlen-u. 36.

Szőnyeg jókarban, 4 méter hosszú 3 széles, jutányosan eladó Pesti-utca 2. sz.

Eladó családi ház, sórraktár és szikvizgyár azonnali beköltözéssel, nagy jövedelemmel, elköltözés miatt potom 5 millió koronáért megvehető. Klein Bertalan, Hajduszoboszló.

Tűzifa Téglá Cserép

és építkezési anyagok, akác és tölgy műfa jutányosan áron kapható **„Turul”** fakitermelő vállalatnál **Csapó-u. 8.** Telep: Bőszörményi ut 2.

Tégla 30,000 darab, lebontott épületből visszanyert, eladó. Lovas, Kossuth-utca 26.

Eladó szikvizgyár, üvegekkel és ládákkal, mindennap üzemben. Elköltözés miatt potom ötszázezer koronáért átvehető. Klein Bertalan, Hajduszoboszló.

Schvartz Mihály asztalos mester-nél használt ablak és ajtó jókarban kapható. Hatvan utca 41. szám.

Beköltözhető házak a Péterfia, Arany János-utca legelején és a város minden részén. Máté-iroda, Széchenyi-u. 55.

Liszt, árpadara, tengeri dara és csire tengeri dara legolcsóbban mámi áron kicsinyben különként is beszerezhető Hortobágyalmom telepén, Mester-utca végén.

Óriási szürke és fehér indiai Mammoth takarmánytökök mag kapható Rákóczi-utca 23.

1/10 boros és 7/10 cognacos üveg eladó. Nábrády fűszerüzlete, Csapó-utca 74.

Egy urí ülés a Deák Ferenc-utcai templomban legjobb helyen, örökáron eladó. — Értekezni Tarai-irodában, Miklós-utca 8.

Kitűnő szobahangszer „Polihon” szép buterdarab, 50 lemezzel és 10 kötet Brehm állatvilága bőrkötésben eladó. Értekezni Vásártér állomásfőnökénél.

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, briliánsat, zálogcédlőt vesz legmagasabb napi áron Steiner Mihály, Hatvan-utca 2. szám, I. emelet.

Használt üveget legmagasabb áron vásárol **Fábián** palack-kereskedő. **Hatvan-utca 5.** Hívásra házhoz megy.

Raktáros esetleg nyugdíjas, műszaki ismeretekkel, jó írással kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Lapkihordó asszony felvétetik lapunk kiadó hivatalában Piac-utca 49.

Megvételre kerestetik egy kis jég-székreny. Friedmann, Piac-utca 10.

Különbejárati butorozott szobát keresek uriháznál, esetleg teljes ellátással. Cím: Belvárosi Takarékszövetkezet.

Kiadó két esinosan butorozott különbejárati — utcai szoba. Cím a kiadóban.

Könyvvitelt, Szépirást, Német nyelvet tanít **CZEIZLER, Bethlen-u. 21.**

Munkás leány szikvizgyárba tölőnek azonnali felvétetik. Csokonai-utca 15., szikvizgyár.

Raktárhelyiség nek világos, száraz, betonos pincét keresek. Deutscher Mór, Piac-utca 58. Telefon 497.

Poloskairást felelősséggel vállalom, poloskaszor kapható Kossuth-u. 24., Nánássy.

VEGYES

Pálinkalövő üstök, mosó- és cserüstök kész. — legolcsóbban Mándoki rézművesnél. Arany János-utca 13. sz. Ócska vöröszret napiaron vesz.

Elektra elektrotechnikai vállalat. Cégtulajdonos Gold Sándor. — Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legjutányosabban készít. — Debrecen, Hatvan-utca 2., I. em. Telefon: 895

Elcserélem 2 szoba, előszoba-konyha lakásomat hasonló, vagy nagyobbért, költözési díj megfizetése mellett. Sziv-utca 15., keresztépület.

Elsőrendű berlini sapkakészítés. Mindennemű civilsapkák, gépjártó kalapok legjobban készítenek. Finom sapkák kész. — is kaphatók. Széchenyi-utca 16., keresztépület.

Új kárpitos műhely!

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy

Hatvan-utca 41. sz. alatt kárpitos műhelyt

rendeztem be, hol állandóan raktáron tartok diványokat, foteleket hencsereket stb. a leg egyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Megrendelésre bármiféle e szakmába vágó munkát — javításokat is — szolid áron, legjobban kivitelben és üzleti ernyőket is szakszerűen készítek.

Précz Benő kárpitos. **Hatvan-utca 41.**

Sapkaüzem

mérték sze rint különböző sapkát, gépjártó kalapot. Dus raktár Schön-nél Piac-utca 6 és az üzemben Külsővásártér 19/a Szabónak árendélmény.

Lengyel

kelme festő **fest,** tisztít **rubákat** legszébben **Csapó-u. 28. és 95.**

Elcserélem háromszobás eszanos, egészséges utcai lakásomat négy vagy ötszobással. Cím kiadóhivatalban.

Lakásomat 3 szoba, előszoba, konyha, kamara, pince, hasonlóval elcserélném. Cím a kiadóhivatalban.

Nyugdíjas, kinek pár százezer kor. tőkje van, átvetet egy kisebb, jól bevezetett szódavizgyárat, melynek évi kiutatható jövedelme 600 ezer korona. Cím a kiadóhivatalban.

Klein Béla

ócskavas- és nyverterménykereskedő Kiszállomás mellett. **Telefon 6-28.**

Fizet:

Kovácsolt vasért kilonként K
Kályhaöntvényért „ „
Gépjártóöntvényért „ „
Csontért „ „

Nagyobb tételt elszállít. Hulladékért használható ad.

Veszek

legmagasabb áron **aranyat, ezüstöt,** briliánsat és gyöngyöket **GRITSCH GYÖRGY** Kossuth-u. 13. (Saját ház.)

PIPERE SZAPPANOK — OROSZ KÖLNIVIZEK

Parfümök · Fogpaszták · Fogkefék · Arckrémek mindenféle piperezikkeket legolcsóbban szerezhet be a **KORZÓ DROGUERIÁBAN, Piac-u. 42, Telefon 14 50.**

Elsőrendű alsóausztriai TERPENTINOLAJAK

viztiszt, — legmérsékeltőbb, — kedvező árak mellett szállít azonnali: **HANS KATZLER** vegyi gyártmány nagykereskedő, Wien, X., Schrankenberggasse 27. Ügyes szakmabeli képviselő felvétetik.

Leggyorsabb, legpontosabb

szállításokat esz-közli úgy helyben, mint vidékre **TANKÓCZY TESTVÉREK** autófuvarozási vállalata. Iroda: **Hunyadi-utca 17-19. Telefon 978.**

Ismét érkezett

zománcozott lemezedény **Tóth Gyula** vaskereskedésébe

Debreczenben, Városháza sarkán, kapható munkásfazék, főzeléktál, ceglédi kanna, mörökkanál is minden méretben. Eladás nagyban és kicsinyben. Elsőrangú türkiskék, barna és korallpiros áru, nem vásári ausschuss.